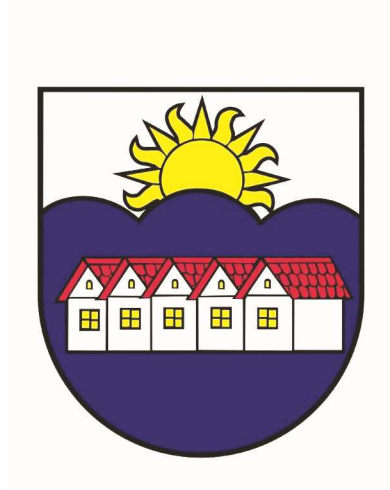

Obec Poriadie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Poriadie na roky 2024 - 2030

s výhľadom do roku 2040

Spracovateľ

Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina
M.R. Štefánika 560/4
907 01 Myjava
tel: 034/653 83 44
www.kopaniarskyregion.sk

© Obec Poriadie, december 2023

Obsah

1 ÚVODNÁ ČASŤ.....	5
1.1 Úvod.....	5
1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Poriadie 2024 – 2030	5
1.3 Východiskové dokumenty.....	6
2 ANALYTICKÁ ČASŤ.....	8
2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	8
2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA.....	9
Geomorfológia územia	9
Hydrologické podmienky	10
Klimatické podmienky.....	10
Pôdne podmienky a pôdny fond	10
Flóra a fauna	11
Ochrana prírody	12
Ovzdušie	12
Hodnotenie kvality vôd.....	12
Lesy a pôda	13
Hluk	13
Odpadové hospodárstvo.....	13
Ekosystémové služby.....	15
2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	16
Ľudské zdroje.....	16
Ekonomika územia	23
Bývanie a bytový fond.....	26
Občianska vybavenosť	27
Ostatné služby.....	30
2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA	30
Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov.....	30
Rozvojové plochy	31
2.5 SWOT ANALÝZA.....	32
3 STRATEGICKÁ ČASŤ	36
4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	40
4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY	40

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce	40
Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti.....	46
Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia	50
4.2 FINANČNÝ PLÁN	53
4.3 AKČNÝ PLÁN.....	54
4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE	54
5 ZÁVER.....	57

1 ÚVODNÁ ČASŤ

1.1 Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Poriadie pre roky 2024 - 2030 s výhľadom do roku 2040 (ďalej aj „PHRSR“, resp. „PRO Poriadie“) je prejavom záujmu obce Poriadie o udržateľný rozvoj územia s dôrazom na kvalitu života, atraktivitu územia a o koordináciu s relevantnými kľúčovými aktérmi (stakeholderi). Dokument je aktualizáciou existujúcej stratégie obce reflektujúcej nové priority, procesy a inštitucionálne rámce spojené s prípravou na čerpanie zdrojov EŠIF pre obdobie 2021 – 2027 zakotvené v Programe Slovensko a s ním súvisiacich metodických materiáloch.

PHRSR Poriadie je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení, v súlade s odporúčanou Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pre programové obdobie po roku 2020 a v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.

Pri jeho vypracovávaní spracovatelia v spolupráci so zadávateľom reflektujú súčasné potreby a požiadavky územia a zároveň očakávania obyvateľov v otázkach budúceho rozvoja obce. Osobitné zameranie na jednotlivé špecifické problematiky rozvoja obce a návrh stratégie, cieľov a opatrení na ich rozvoj vyplývajú jednak z analýzy dostupných získaných štatistických, resp. faktografických dát, jednak z poznatkov získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu zameraného na otázky kvality života v obci Poriadie, jednak z konzultácií so samotnými zástupcami obce a jeho odborných pracovísk. Všetky získané informácie a požiadavky boli zosumarizované a pri tvorbe PHRSR sa na ne prihliadalo.

Dokument takisto reflektuje výsledky a priebeh implementácie doterajších existujúcich politík obce pri vypracovávaní strategických dokumentov – či už komplexných alebo sektorových, ktoré boli priebežne prijímané a realizované v uplynulých rokoch. Ich východiská a výstupy sa stali jednými z analytických podkladov aj pre PHRSR, ktorý má ambíciu integrujúceho dokumentu ako podkladu pre ďalšiu aktualizáciu nadväzujúcich územnoplánovacích stratégií a dokumentov pre nasledujúce obdobie v reakcii na meniace sa globálne i lokálne výzvy. (Územný plán, plán udržateľnej mobility, stratégia adaptácie na klimatickú zmenu, stratégie vzdelávania, poskytovania sociálnych služieb a podobne.)

K spracovaniu tohto dokumentu boli prizvaní externí experti, ktorí ho vypracovali v spolupráci s obcou Poriadie. Všetky dostupné analytické podklady boli pretavené do návrhu implementačného plánu, ktorý je kľúčovým predmetom tohto dokumentu.

1.2 Poslanie dokumentu PHRSR Poriadie 2024 – 2030

Poslaním dokumentu PHRSR Poriadie je zdefinovať víziu obce a vypracovať k nej prislúchajúcu stratégiu rozvoja, ktorá by prostredníctvom implementácie konkrétnych opatrení a aktivít výrazne prispela k rozvoju lokálnej ekonomiky a kvalite života obyvateľov.

Zameriava sa najmä na podporu rozvoja konkurencieschopnosti, partnerstiev, rozvoj obce ako rozumnej obce (smart village), na celkový rozvoj kvality života, zlepšenie ekosystémových služieb, ako aj celkového manažmentu územia so špeciálnym dôrazom na verejné priestory, priestorov na voľnočasové a športové aktivity, mobilitu a manažment odpadov.

Naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po jednotlivé opatrenia a aktivity sa uskutočňujú v navrhnutom časovom a finančnom harmonograme, ktorý je flexibilný – so schopnosťou v každom čase operatívne zareagovať na aktuálny stav technických, finančných či inštitucionálnych možností ich zabezpečenia. V tomto zmysle je PHRSR Poriadie otvoreným dokumentom, pripraveným kontinuálne reagovať na neočakávané situácie vedúce k prípadnej zmene scenára rozvoja obce, plynúcej tak z prostredia obce, ako i okolitého prostredia. Táto flexibilita je dosahovaná postupmi definovanými v implementačnej časti dokumentu. Predmetom tohto dokumentu je zhodnotenie doterajšieho procesu implementácie vybraných opatrení z iných strategických dokumentov obce a ich aktualizácia na ďalšie obdobie s ohľadom na súčasnú situáciu a stav rozvoja obce.

1.3 Východiskové dokumenty

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Poriadie je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie

Základné východiskové dokumenty na miestnej úrovni:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Poriadie na roky 2015 - 2022,
- Územný plán obce Poriadie,
- Mapové podklady,
- Programový rozpočet obce Poriadie na roky 2024-2025,
- Záverečný účet obce Poriadie za rok 2022,
- Rating obce.

Základné východiskové dokumenty na regionálnej úrovni:

- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne pod Veľkou Javorinou a Bradlom,
- Stratégia budovania cyklochodníkov a cyklotrás v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Vytrasovanie jazdeckých ciest v Kopaničiarskom a Hornáckom regióne,
- Integrovaná stratégia rozvoja územia Kopaničiarskeho regiónu pre roky 2015-2022,
- Spoločná príhraničná stratégia udržateľného rozvoje Hornácka-Kopanic pro léta 2014-2020,
- Stratégia rozvoja bežeckého lyžovania a zimnej turistiky v Bielych Karpatoch pre obdobie 2014 – 2020.

Základné východiskové dokumenty na úrovni kraja:

- Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja TSK 2013-2023,

- Integrovaná územná stratégia Trenčianskeho samosprávneho kraja pre programové obdobie 2021-27
- Plán dopravnej obslužnosti na obdobie rokov 2020 - 2025 s výhľadom do roku 2030
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja do roku 2030
- Plán udržateľnej mobility Trenčianskeho samosprávneho kraja (horizont do roku 2050)
- Cyklostratégia TSK na roky 2016 - 2030
- Stratégia rozvoja vidieka TSK 2014-2020
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013-2020
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2013,
- Regionálna inovačná stratégia TSK 2013-2020.

Základné východiskové dokumenty na národnej úrovni

- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027,
- Program Slovensko 2021- 2027,
- Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika – Česká republika 2021 – 2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky pre roky 2023 – 2027,
- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

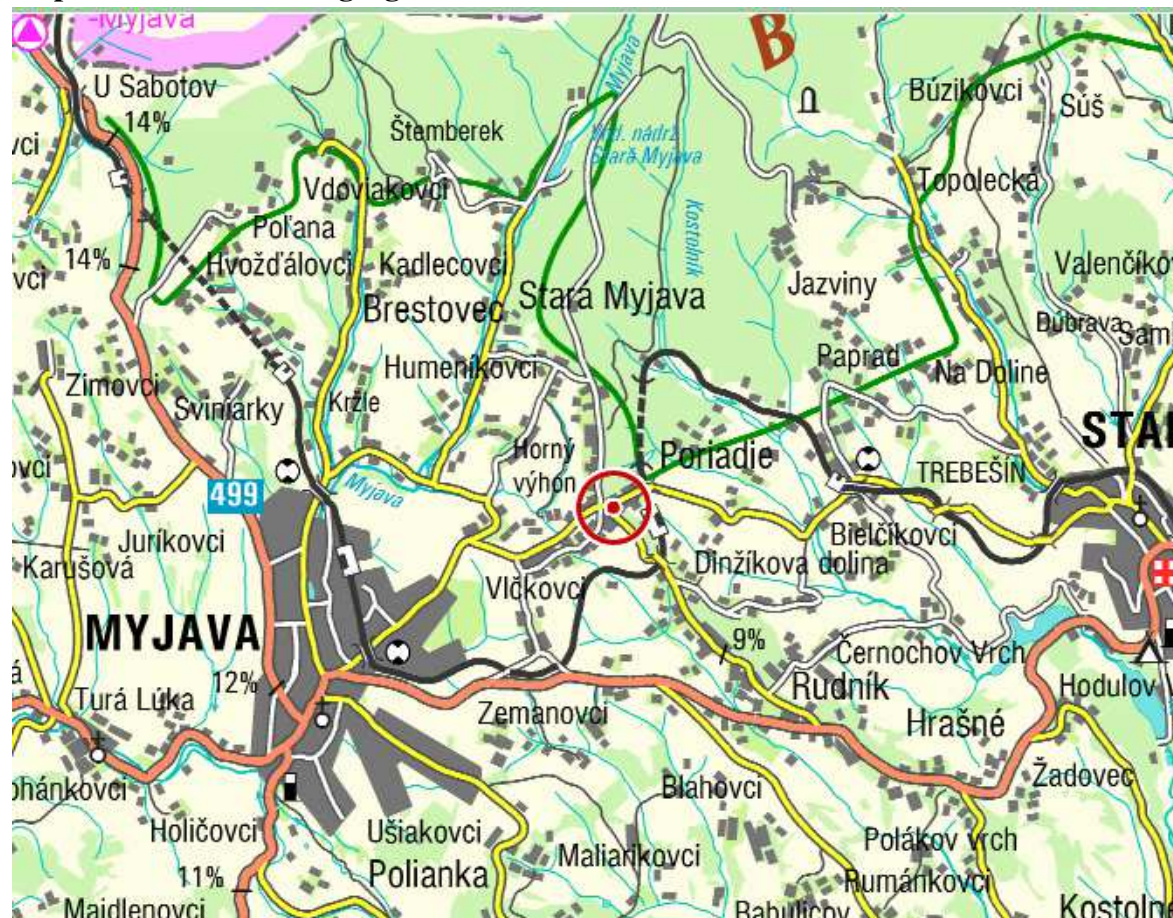
Záujmové územie obce Poriadie možno charakterizovať ako poľnohospodársku krajinu s roztrúseným vidieckym sídlom, typické pre kopaničiarske osídlenie Myjavskej pahorkatiny, ktorý predstavuje značný rekreačný potenciál v dotyku s veľkoplošným chráneným územím CHKO Biele Karpaty. Kopaničiarske osídlenie je spojené s tradičnými formami hospodárenia na pôde. Z ekologického hľadiska sú to mimoriadne významné ekosystémy, ktoré sa počas storočí v týchto lokalitách vyvinuli.

Zastavaná časť územia obce leží v nadmorskej výške 425 m n. m.

Tabuľka 1 Základné údaje o obci

Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky kraj
Okres:	Myjava
Región:	Kopanice
Poloha:	48°46'33"S 17°36'31"V
Nadmorská výška:	425 m n. m.
Rozloha:	7,87 km ² (787,22 ha)
Počet obyvateľov:	701 (31. 12. 2022)
Hustota obyvateľstva:	89,07 obyv./km ²
Nacionále	
PSC	906 22
SUJ	504688
ECV	MY
Tel. predvoľba	+421-34
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Poriadie Poriadie 114 906 22 Poriadie
Web:	www.poriadie.sk
E-mail:	ocuporiadie@poriadie.sk
Telefón:	034/ 621 32 73

Mapa 1 Poloha obce – z geografického hľadiska

2.2 PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA ANALÝZA

Geomorfológia územia

Obec Poriadie sa rozkladá na nízkych svahoch Myjavskej pahorkatiny a časť obce je rozložená i na juhozápadných výbežkoch Bielych Karpát pod masívom Javoriny. Podľa geomorfologického členenia sú oba tieto celky súčasťou geomorfologickej oblasti Slovensko-moravských Karpát.

Povrch chotára obce je pomerne členitý. Severovýchodná a juhozápadná časť má viac charakter zvlnenej roviny so širokými údoliami, ale východná a severovýchodná časť je viac svažná. Z geologického hľadiska riešené územie tvorí štruktúra vonkajšieho flyšu a štruktúra bradlového pásma. Štruktúra vonkajšieho flyšu v Myjavskej pahorkatine je tvorená vápnitým pieskovcom, ktorý prevláda nad nevápnitými fľovcami. Bradlové pásmo predstavuje komplikovanú geologickú štruktúru, ktorá prechádza cez celú Myjavskú pahorkatinu i okrajom Bielych Karpát. Je tvorené vrstvami stredne odolných vápencov, ktoré tvoria vlastné bradlá a stredne až málo odolnými zlepcovo-flyšovo-slienitými sú vrstvami bradlového obalu.

Časť územia je pokrytá zvetralinovými plášťami a kvartérnymi sedimentmi. Zvetralinové plášte pokrývajú ploché vrcholy a chrbty Myjavskej pahorkatiny ako aj Bielych Karpát. Stráne sú pokryté deluviálnymi sedimentmi soliflukčno-splachového pôvodu. Na dne dolín rieky uložili fluviálne sedimenty tvorené prevažne štrkopieskami a povodňovými kalmi, na niektorých miestach aj fluviálnymi vápencami.

Hydrologické podmienky

Obec Poriadie je chudobná na vodstvo. Cez chotár preteká niekoľko potôčikov, ktoré majú len málo vody a cez leto zvyknú vyschnúť. Sú to: Poriadsky jarok, ktorý vyviera v Uhliskách a vteká do Myjavy, ďalej Formanský jarok vyvierajúci pod Formancom. Najväčším vodným tokom je Kostolník, ktorý vyviera pod Hamovaním v Bielych Karpatoch v nadmorskej výške takmer 700 m. Má najskôr veľký spád, ktorý sa po opustení Bielych Karpát zmierni. Vlieva sa do potoka Trstie pri Hrachovišti.

Klimatické podmienky

Podnebie je vnútrozemské, pomerne drsné s klimatickým typom mierne teplá oblasť, ktorá je charakteristická počtom letných dní pod 50 a priemernou teplotou v júli nad 16°C. V rámci tohto klimatického typu sa na území obce nachádza len jeden subtyp. Ide o mierne teplú, mierne vlhkú oblasť, s miernou zimou, pahorkatinovú až vrchovinovú oblasť s priemernou teplotou v januári nad -3°C a nadmorskou výškou do 500 m. Dlhodobý priemerný ročný úhrn zrážok je 648 mm. Najdaždivejšími mesiacmi v roku bývajú zvyčajne letné mesiace – jún, august, niekedy i máj. Najmenej zrážok spadne v zime – január, február. Vzhľadom na pomerne dosť vysokú polohu obce, sneh prichádza skoro a nájdeme ho i na jar, keď v iných obciach býva už iba dážď. Drsnosť podnebia je tiež zapríčinená vetrami, ktoré prichádzajú začiatkom zimy zo severu a prevažujú sa cez Poľanu a Javorinu. Keď už zima odchádza a ukazuje sa jar, začínajú viať teplé vetry z juhu prinášajúce odmäk. Priemerná maximálna rýchlosť vetrov dosahuje 1,6 – 2,6 m/s.

Pôdne podmienky a pôdny fond

V katastri obce sa z pôdných typov nachádzajú hlavne rendziny a kambizeme, nazývané i hnedé lesné pôdy. Ich bonita je dosť nízka. Na ostrovoch karbonatických materských hornín v oblasti bradlového pásma sa utvorili rendziny až pararendziny ako pôdy zásaditej reakcie. Na hladko modelovanom reliéfe nižších a vyšších vrchovín, resp. hornatín sa na podložínych vápnitých pieskovcoch, ílovcoch a zlepencoch v miestach s hrubšou vrstvou zvetralín vytvorili kambizeme. Vývoj týchto pôd prebiehal pod lesným porastom. Pôdy tejto skupiny sú do veľkej miery využívané poľnohospodársky. Plytšie pôdy, vyskytujúce sa najmä na stráňach, sú vhodné na lúky a les. Miestami možno nájsť nepatrné plochy naplaveniny a spraše.

Celková výmera katastra obce je 787,22 ha. Z tabuľky 2 vyplýva, že najväčšiu rozlohu zaberá poľnohospodárska pôda a to až 59,00%. V rámci pôdneho fondu orná pôda dosahuje 37,50%. Trvalé trávne porasty zaberajú 11,55%. Ovocné sady sa rozprestierajú na menšej

ploche, ktorá zaberá rozlohu len 3,37%. Záhrady dosahujú 6,58% podiel z celovej výmery katastra obce.

Nepoľnohospodárska pôda dosahuje 41,00 % podiel z celkovej výmery katastra obce. Lesné pozemky z nej zaberajú 29,45%. Väčšinou ide o obecné lesy. Zastavané pozemky zaberajú plochu 10,48%, ostatné plochy 0,77% a len 0,3% vodné plochy.

Tabuľka 2 Pôdny fond v roku 2014 a v roku 2022

Pôdny fond	2014		2022	
	Rozloha (ha)	Rozloha (%)	Rozloha (ha)	Rozloha (%)
	787,22		787,22	
Poľnohospodárska pôda:				
- Orná pôda	295,53	37,54	295,20	37,50
- TTP	91,53	11,63	90,91	11,55
- Záhrady	52,88	6,72	51,82	6,58
- Ovocný sad	26,83	3,41	26,55	3,37
Spolu poľnohospodárska pôda	466,77	59,30	464,48	59,00
Nepoľnohospodárska pôda:				
- Lesné pozemky	230,38	29,27	231,83	29,45
- Vodné plochy	2,33	0,29	2,33	0,30
- Zastavané plochy	81,69	10,37	82,50	10,48
- Ostatné plochy	6,05	0,77	6,08	0,77
Spolu nepoľnohospodárska pôda	320,45	40,70	322,74	41,00
Celkom pôda	787,22	100,00	787,22	100,00

Zdroj: ŠÚ SR

Flóra a fauna

Lesný kryt sa nachádza iba v severnej a východnej časti chotára, kde sa nachádzajú lesy Bielych Karpát. Väčšinu územia pokrývajú dubovo – hrabové lesy podhorské, ktoré sa vyskytujú na menších plochách. Podľa fyto geografického členenia sa územie obce zaraďuje do oblasti západokarpatskej flóry. Najčastejším stromom v poriadanských lesoch je buk. Okrem neho je to ešte dub, hrab, borovica a smrekovec opadavý. Na alúviách vodného toku Kostolník sú lužné lesy podhorské a horské s výskytom vŕby, jaseňa, jelše a brestu.

V listnatých lesoch sú nápadné najmä veľké cicavce ako jeleň, srnec hôrny, sviňa divá a ďalšie. Z vtáctva je to d'ateľ veľký a prostredný, pinka, kukučka a iné. Poľné hôrky, remízky a im podobné formy sú veľmi časté na Myjavskej pahorkatine. Sú útočiskom mnohých druhov vtáctva. Sú to niektoré dravce - myšiak hôrny, sokol lastovičiar a sokol myšiar. V poslednom období tu bol zaznamenaný aj výskyt vlka.

Pre spoločenstvo polí a lúk sú charakteristické hlodavce: hraboš poľný, zajac poľný. Z vtákov sú typické prepelica poľná, bažant obyčajný, jarabica poľná

Ochrana prírody

Obec leží na úpätí kopcov a v údoliach Myjavskej pahorkatiny. Pre toto územie platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nachádza sa tu aj chránená krajinná oblasť Biele Karpaty. Dané územie bolo vyhlásené za chránenú krajinnú oblasť spolu s CHKO Biele Karpaty v roku 1979 s druhým stupňom ochrany. Štatút CHKO bol Bielym a Bílým Karpatom priznaný nielen pre ich nenarušené prírodné prostredie, ale tiež pre hodnoty kultúrne, teda tradičnej rituálnej krajiny s pestrou paletou prírodných a poloprírodných biotopov.

Na území obce sú navrhnuté genofondovo významné lokality a to:

- Šlahorová – údolie s rôznorodým využitím pozemkov, vodný tok s brehovými porastami, mokradné bylinné spoločenstvá i mokradné jelšiny na nive vodného toku, druhovo bohaté mezofilné lúky i teplomilné úhory s výskytom ohrozených druhov.
- Sovinec – vlhké lúky na nive vodného toku, prevažne nekosené, uprostred poľnohospodársky intenzívne využívanej krajiny, dobre vyvinuté brehové porasty.

Na území obce sú navrhnuté prvky ÚSES:

- biokoridor nadregionálneho významu – vedúci hrebeňom Bielych Karpát po okolie Vrbovíc.

Väčšinu územia pokrývajú dubovo – hrabové lesy podhorské, ktoré sa vyskytujú na menších plochách. Pre územie je typické kopaničiarske osídlenie so špecifickým spôsobom hospodárenia. Práve v týchto lokalitách sa zachovali najcennejšie ekosystémy územia. Najtypickejšou vegetáciou sú kvetnaté lúky. Zo zriedkavejších predstaviteľov flóry si zrejme najväčšiu pozornosť zasluhujú druhy z čeľade vstavačovitých. V chránených územiach sa nachádza minimálne 40 rastlinných druhov uvedených v zozname vyhynutých neendemických a ohrozených taxónov.

Ovzdušie

Zdroje znečistenia ovzdušia sú prírodného a antropogénneho charakteru. Odhaduje sa, že 90% všetkých znečistených látok v ovzduší pochádza z prírodných zdrojov (erózia pôd a hornín), prírodné požiare (biologické procesy) a antropogénne zdroje prispievajú 10%-mi (priemysel, energetika, doprava atď.). Zdroje znečistenia sa rozdeľujú na veľké, stredné a malé, pričom znečisťujúcim faktorom sú tzv. emisné zaťaženia ovzdušia, t.j. množstvo vypúšťaných emisií v tonách za rok.. V obci evidujú malé zdroje znečisťovania ovzdušia z drobných prevádzok a z rodinných domov.

Obec nie je plynofikovaná, ale je zavedené vykurovanie elektrickou energiou. Vzhľadom k tomu, že ceny energie sa neustále zvyšujú, občania začínajú znova vykurovať uhlím a drevom. Obec patrí k oblastiam so slabým znečistením ovzdušia.

Hodnotenie kvality vôd

Vodný tok Kostolník spolu so svojimi prítokmi odvodňuje územie Bielych Karpát patriace do katastrálneho územia obce. Tok v tejto časti patrí medzi pomerne čisté vody, čo predstavuje II. triedu znečistenia.

V Bielych Karpatoch sú podzemné vody viazané na senón a paleogén, neogénne sedimenty a kvartérne diluviálne a proluviálne sedimenty.

V obci je vybudovaný vodovod z prameňa v Čachticiach. Niektorí obyvatelia majú vybudované studne, pričom vodu používajú ako úžitkovú vodu. Vodovod nie je vybudovaný v osadách Formanec, Šlahorová, Jastrabinec a Lipovec.

Lesy a pôda

Bukovo-hrabové lesy karpatské a bukové kvetnaté lesy zaberajú väčšinu územia. Sú to hospodárske lesy, výnimočne ochranné. Na alúviách vodného toku Kostolník sú lužné lesy podhorské a horské.

Obec Poriadie má celkovú výmeru 787,22 ha, z toho 464,48 ha poľnohospodárskej pôdy, 231,83 ha lesnej pôdy, 2,33 ha vodnej plochy, 82,50 ha zastavaných plôch, 6,08 ha ostatné plochy.

Pôda ako zložka životného prostredia plní produkčnú a environmentálnu funkciu.

Hodnotenie pôdy ako zložky životného prostredia je potrebné uvažovať:

1. z hľadiska ohrozenia vodnou a veternou eróziou,
2. z hľadiska ohrozenia kontamináciou,
3. z hľadiska využívania produkčného potenciálu a plnenia mimoprodukčných funkcií.

Ako najzávažnejší problém sa javí ohrozenie poľnohospodárskej pôdy eróziou. Nestabilnými územiami sú strmé svahy Bielych Karpát. V regióne je najviac ohrozených území vodnou eróziou. Príčinou daného stavu je nevhodné usporiadanie štruktúry krajiny – nadmerná rozloha ornej pôdy na úkor pasienkov a lúk, veľké hony, výrub remízok. Je potrebné obnoviť obhospodarovanie kopaníc.

Hluk

Najzávažnejší zdroj hluku v obci je automobilová doprava, ktorá negatívne vplýva na okolitú krajinu pozdĺž dopravných koridorov. Na obyvateľov obce a životné prostredie vzhľadom na jej umiestnenie hluk nevplýva negatívne. Zaťaženie hluku z automobilovej dopravy môžu vnímať obyvatelia, ktorí majú svoje rodinné domy pozdĺž cestného koridoru Myjava – Poriadie – Rudník.

Cez obec prechádza železničná trať regionálneho významu Vrbovce – Nové Mesto nad Váhom. Hluk z prechádzajúcich vlakov takisto negatívne vplýva na okolitú krajinu, najmä na živočíšstvo žijúce v lesoch Bielych Karpát a obyvateľov z osád v západnej a severozápadnej časti katastra (Jastrabinec, Formanec, Lipovec, Šlahorová, u Durcov a u Otiepkov).

Odpadové hospodárstvo

Nakladanie s odpadmi v katastrálnom území obce upravuje a riadi Všeobecne záväzná nariadenie č. 3/2020 Obce Poriadie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území Obce Poriadie s účinnosťou od 1. 1. 2021.

Obec realizuje systém separovaného zberu odpadu. Je zabezpečená separácia týchto zložiek odpadu: sklo, papier, plasty, kovy, tetrapaky, kovy, bioodpad a BRKO.

Zber a recykláciu odpadu realizujú pre obec: Brantner Slovakia s. r. o., Kopaničiarska odpadová spoločnosť, s. r. o., METAL Servis Recycling s. r. o., BOMAT s. r. o., TextilEco a. s., Ladisco s. r. o. Najväčšími producentmi odpadov v rámci obce sú spoločnosti ToolSquare s.r.o., Thermoplastik s.r.o. a PD Poriadie.

Vzniknutý komunálny odpad sa v rokoch 2017-2022 pohyboval v rozmedzí 91,90 t/rok – 105,02 t/rok. Najnižšie množstvo bolo v roku 2022, najvyššie v roku 2018.

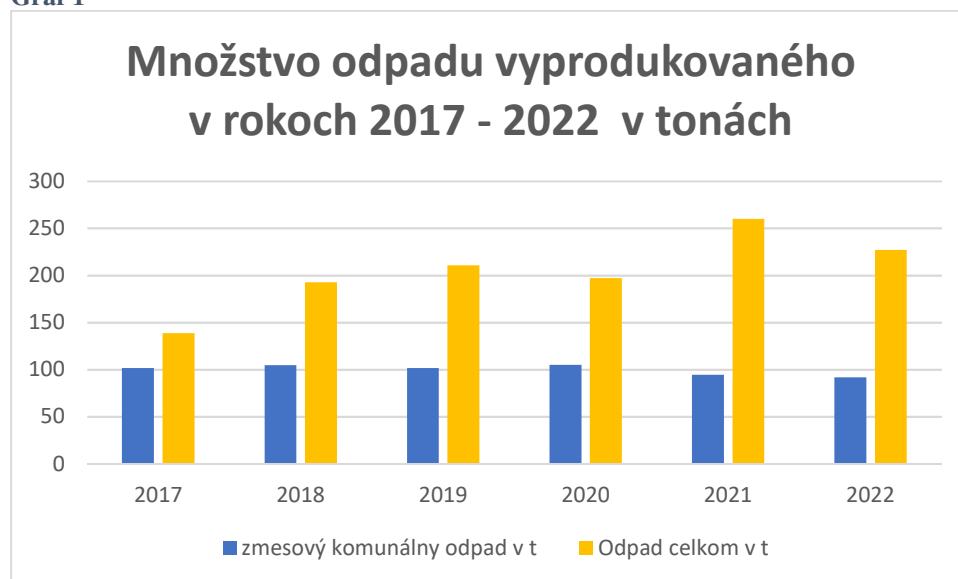
Z nasledovnej tabuľky 3 a k nej prislúchajúcich grafov možno vidieť, ako klesá množstvo zmesového komunálneho odpadu od roku 2020 a rastie množstvo vyseparovaného odpadu. Miera vytriedenia stúpa v sledovanom období zo 16,44% na 53,84%.

Tabuľka 3 Množstvo odpadu v tonách v rokoch 2017 – 2022

Množstvo odpadu / rok v tonách	2017	2018	2019	2020	2021	2022
zmesového komunálneho odpadu	101,75	104,820	101,850	105,020	94,52	91,90
objemového odpadu	11,40	8,900	12,840	12,840	12,48	12,380
drobného stavebného odpadu	0	4,760	0	0	0	0
Papier	2,210	2,590	4,080	3,800	4,835	7,210
plasty	4,57	7,561	12,509	12,502	14,784	15,083
sklo	12,990	11,750	12,010	16,270	16,570	14,530
Viacvrstvové kombinované materiály	0,880	0,246	0,052	1,093	0,523	0,732
kovy	1,23	48,799	63,497	44,127	111,572	67,347
BIO/BRKO	-	-	-	-	-	10,870/-
Textil a šatstvo	0,90	0,269	1,814	0,631	0,785	4,914
Odpad celkom v t:	138,58	192,695	210,771	197,218	260,027	227,021
Miera vytriedenia	16,44 %	38,51 %	45,59 %	39,47 %	58,63 %	53,84 %

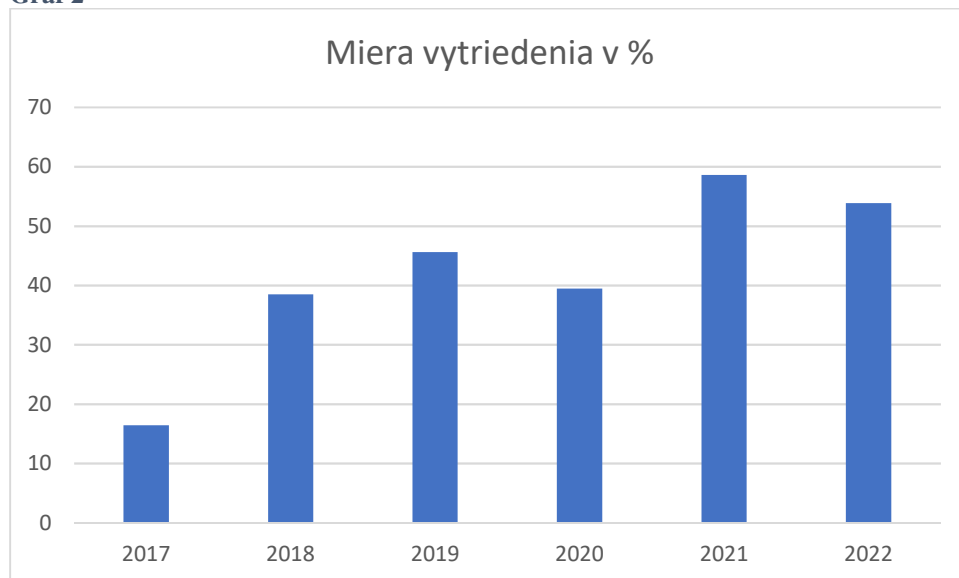
Zdroj: Obec Poriadie

Graf 1

Zdroj: Obec Poriadie

Graf 2

Zdroj: Obec Poriadie

Environmentálnymi záťažami, s ktorými sa bude potrebné v budúcnosti vysporiadať sú aj čierne skládky odpadu. Na území obce Poriadie sa nachádzajú v areáli železničnej stanice a bio odpad v lesoch.

Z pohľadu budúcnosti by bolo pre obec potrebné vytvoriť dlhodobú koncepciu nakladania s odpadmi, ktorá bude reflektovať nastupujúce globálne výzvy na znižovanie objemov skládkovaného odpadu a naopak zvyšovanie efektivity zhodnocovania odpadov, tzn. jeho recyklácie, up-cyklácie a energetického zhodnocovania.

Ekosystémové služby

Pravdepodobný budúci vývoj klímy znamená aj pre oblasť Myjavy vrátane obce Poriadie, že bude nevyhnutné očakávať dôsledky globálnej zmeny klímy. Ich prejavy sú v náraste priemerných teplôt, poklese zrážkových úhrnov, snehovej pokrývky a poklese relatívnej vlhkosti vzduchu. Pravdepodobne pôjde aj o prehľbovanie extrémov prejavujúcich sa v intenzite zrážok a povodní a naopak, dlhotrvajúcich období sucha, so sprievodným javom poklesu prietoku riek a zníženia pôdnej vlhkosti.

Za tejto situácie je nevyhnutné prijímať účinné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy, predovšetkým v podobe zelenej a modrej infraštruktúry v sídelnom prostredí, ktorá má zároveň potenciál posilniť ekonomickú výkonnosť územia.

Prvky zelenej infraštruktúry ako sú parky, zeleň v zástavbe, komunikáciách, cintorínoch, brehové porasty, chmeľnice, záhradkárske oblasti, trvalo trávnaté porasty, nelesná drevinová vegetácia, remízky, neudržiavaná zeleň, lesné porasty, orná pôda, a pod. majú potenciál regulovať mikroklimu, zabezpečovať cirkuláciu vzduchu, tlmiť nárazový vietor, znižovať prašnosť a hlučnosť, filtrovať vodu, znižovať riziko povodní po privalových dažďoch, znižovať energetickú náročnosť (formou tienenia v lete, a tepelnej izolácie v zime) ako aj prispievať k ukladaniu uhlíka vo vegetácii a pôde (uhlík je zložkou hlavného skleníkového

plynu CO₂), chrániť pôdu a zabraňovať jej erózii. Prvky modrej infraštruktúry ako zberné jazierka, prirodzené a umelé vodné toky, kanály, fontány, mokrade, malé vodné plochy a pod., takisto napomáhajú regulácii mikroklimy, odtoku vody i zvyšovaniu kvality ovzdušia.

Okrem uvedených regulačných funkcií, poskytujú zelená a modrá infraštruktúra aj ďalšie ekosystémové služby za aké sa považujú kultúra, rekreácia, oddych a iné služby s priaznivým účinkom na zdravie a psychiku miestneho obyvateľstva, a rovnako aj podporné služby ako je cyklus živín, produkcia kyslíka (fotosyntéza), produkčné funkcie v prípade ovocných a zeleninových záhrad a pod.

Uvedené ekosystémové služby majú pozitívne dopady aj na ekonomiku obce a obyvateľov. Znižujú energetické náklady na klimatizáciu, resp. ochladzovanie v lete a naopak na vykurovanie v zime, zatraktívňujú územie, čím sa zvyšuje bonita pozemkov a budov, a v neposlednom rade stabilizáciou prostredia napomáhajú eliminácii nákladov na odstraňovanie následkov nepredvídaných prírodných udalostí a katastrof v mestách (povodne, veterné smršte, erózie pôdy a pod.).

2.3 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

Ludské zdroje

Vývoj počtu obyvateľov

Charakteristikou demografického vývoja v obci Poriadie je stabilný počet obyvateľov minimálne za posledné tri desaťročia.

V roku 2014 v obci žilo 705 obyvateľov, o 8 rokov neskôr nastal minimálny pokles a to o 4 obyvateľov a teda ku koncu roka 2022 teda žilo v Poriadí 701 obyvateľov (tabuľka 4 a graf 3).

Z celkového počtu obyvateľov tvorilo za r. 2022 predproduktívne obyvateľstvo 13,41%. Je to z demografického hľadiska pozitívny ukazovateľ, nakoľko oproti roku 2014 sa zvýšil počet predproduktívneho obyvateľstva o 2,20 %. Produktívne obyvateľstvo bolo v roku 2022 zastúpené 69,33 %-ami a poproduktívne 17,26 %-ami (graf 2).

Pomer zastúpenia obyvateľov v predproduktívnom a poproduktívnom veku je nepriaznivý, obec má demograficky regresívny vývoj.

Z hľadiska ďalšieho vývoja obyvateľov má značný význam zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), ktoré je v tomto prípade nižšie ako poproduktívna zložka obyvateľstva (muži nad 65 rokov a ženy nad 60 rokov). Tento fakt potvrdzuje i ukazovateľ vnútornej demografickej kvality a reprodukčnej vitality súčasného obyvateľstva - index vitality populácie (pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky). V obci Poriadie mal index vitality klesajúcu tendenciu do roku 2019, kedy dosiahol najnižšiu hodnotu 57,60 následne stúpil na 77,69, čo je viac ako na začiatku sledovaného obdobia (graf 4).

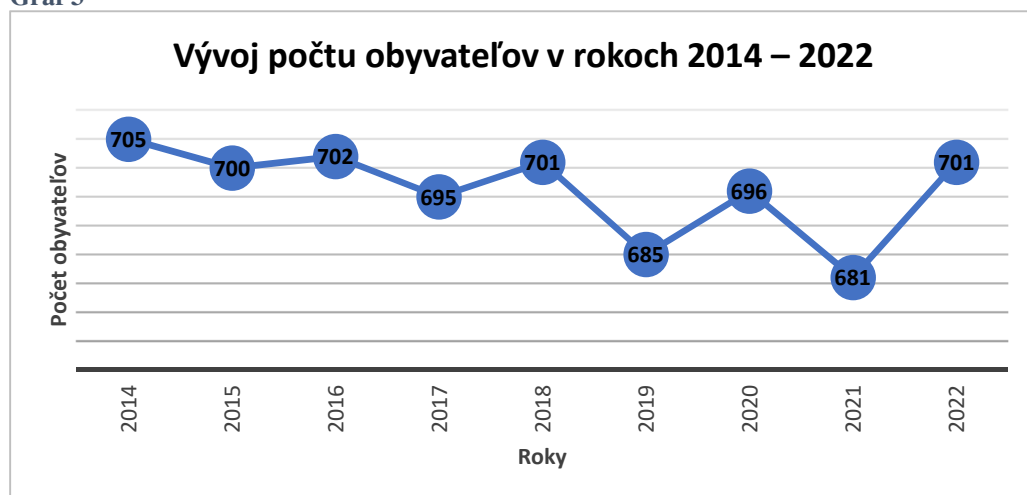
V súčasnosti sa v Poriadí z hľadiska demografického vývoja obyvateľstva prejavuje aj trend starnutia obyvateľstva. Priemerný vek obyvateľov v r. 2022 je 42,88, čo je takmer o pol roka viac ako v roku 2014 kedy bol priemerný vek 42,46. Tento údaj je vyšší ako celoslovenský priemer 41,39.

Tabuľka 4 Demografická štruktúra obyvateľov v rokoch 2014 – 2022

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Predproduktívny	Spolu	79	75	66	68	74	72	76	84	94
		%	11,21	10,71	9,40	9,78	10,56	10,51	10,92	12,33	13,41
	Produktívny	Spolu	516	512	518	506	503	488	496	478	486
		%	73,19	73,14	73,79	72,81	71,75	71,24	71,26	70,19	69,33
	Poproduktívny	Spolu	110	113	118	121	124	125	124	119	121
		%	15,60	16,14	16,81	17,41	17,69	18,25	17,82	17,47	17,26
Spolu			705	700	702	695	701	685	696	681	701
Index vitality			71,82	66,37	55,93	56,20	59,68	57,60	61,29	70,59	77,69

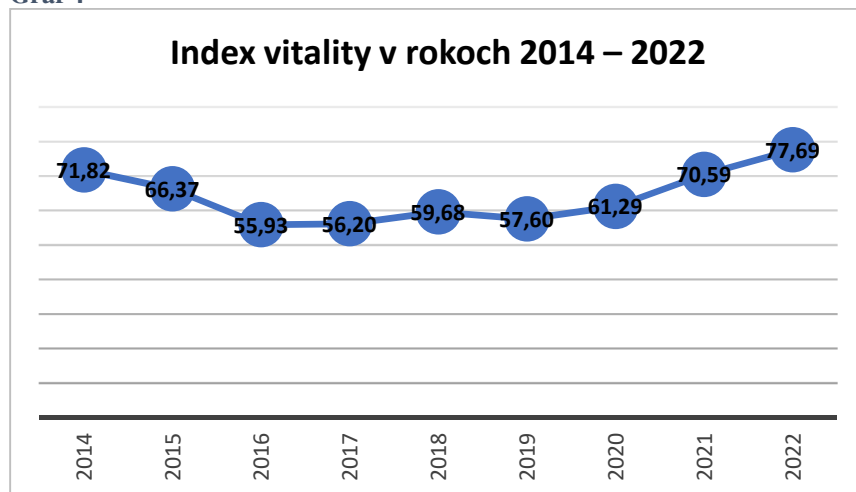
Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 3

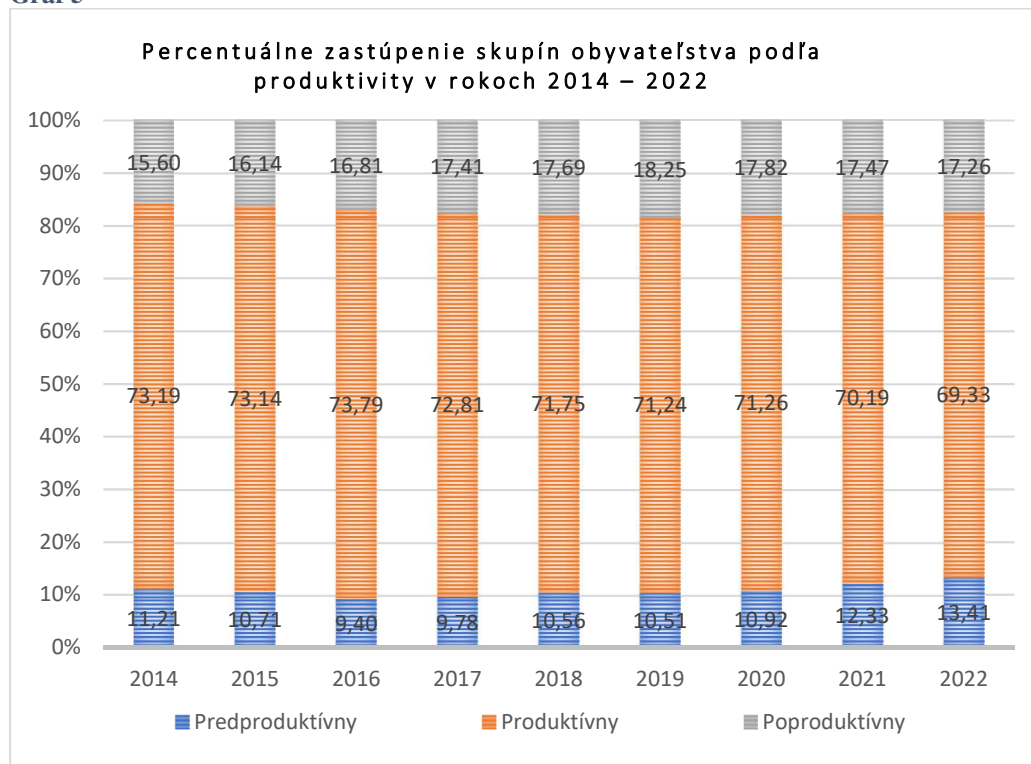
Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 4

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 5

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z tabuľky 6 vyplýva, že celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva sa z dlhodobého hľadiska pohybuje okolo nuly. V sledovanom 8-ročnom období činil celkový prírastok obyvateľstva 3 obyvateľov.

Prvou príčinou tohto javu je fakt, že v sledovanom období v Poriadí viac obyvateľov umrelo ako sa narodilo. V rokoch 2014 – 2022 bol tento úbytok 44 obyvateľov. Najvyšší úbytok bol zaznamenaný v čase koronakrízy, kedy najmä v roku 2020 zomrelo až 16 ľudí, čo je najviac od roku 2000. Situácia v oblasti pôrodnosti sa v rokoch 2014 – 2019 pohybovala mierne nad nulou a v rokoch 2020 - 2022 napriek koronakríze stúpila.

Ďalšou príčinou tohto javu je migračný prírastok obyvateľstva, ktorý kompenzuje prirodzený úbytok obyvateľstva. V období 2014 - 2022 sa do obce prisťahovalo 168 ľudí, pričom sa z obce odsťahovalo len 121 ľudí. Na tento ukazovateľ v Poriadí nemala vplyv korona, keď hlavne po jej vypuknutí boli obmedzenia v pohybe, no napriek tomu sa v r. 2020 prihlásilo na trvalý pobyt až 27 nových obyvateľov, čo bol dvojnásobok ako v predchádzajúcom roku. Dôvodom migračného prírastku obyvateľstva je aj pokračujúci trend vysťahovania obyvateľstva z mesta do vidieckych sídiel, kde sú prijateľnejšie ceny za bývanie širšia ponuka stavebných pozemkov.

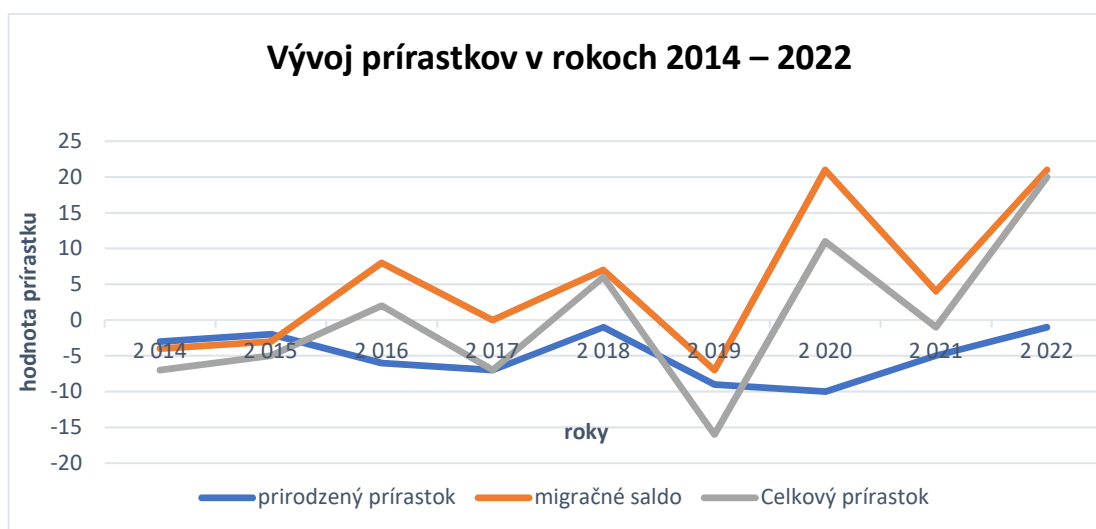
Migrácia obyvateľstva je ovplyvňovaná ekonomickou situáciou obce a mierou nezamestnanosti, situáciou na trhu práce či bytovou výstavbou a dostupnosťou bývania. Tiež majú na ňu vplyv dostupnosť služieb ako aj možnosti kultúrno-spoločenského či športového vyžitia.

Tabuľka 6 Pohyb obyvateľstva v rokoch 2014 – 2022

<i>Bilancia obyvateľstva</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
Živonarodení	2	5	2	4	5	3	6	7	6	40
Zomrelí	5	7	8	11	6	12	16	12	7	84
Prir. prírastok/úbytok	-3	-2	-6	-7	-1	-9	-10	-5	-1	-44
Priťahovaní	20	15	16	14	19	13	27	12	32	168
Odstťahovaní	24	18	8	14	12	20	6	8	11	121
Migr. prírastok/úbytok	-4	-3	8	0	7	-7	21	4	21	47
Celkový prírastok	-7	-5	2	-7	6	-16	11	-1	20	3

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 6

Zdroj: Štatistický úrad SR

Náboženská štruktúra obyvateľstva

Pri poslednom sčítaní ľudu v roku 2021 poklesol v Poriadí podiel veriacich oproti sčítaniu z roku 2011 a stúpol podiel obyvateľov bez vyznania.

Najviac obyvateľov – 53,37% hlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Je to ale o viac ako 10 % menej ako v roku 2011. K rímsko-katolíckej cirkvi sa hlási 7,33 % obyvateľov, čo je mierny nárast. Až o 15 % stúpol pomer obyvateľov bez vyznania (na 37,39%). Svoje zastúpenie v obci majú i ďalšie náboženstvá, ktoré sú zo štatistického hľadiska nevýznamné, keďže dosahujú menej ako 1%. Avšak môžeme tu sledovať rastúci trend ad hoc hnutí a budhizmu v celom regióne tak i v Poriadí.

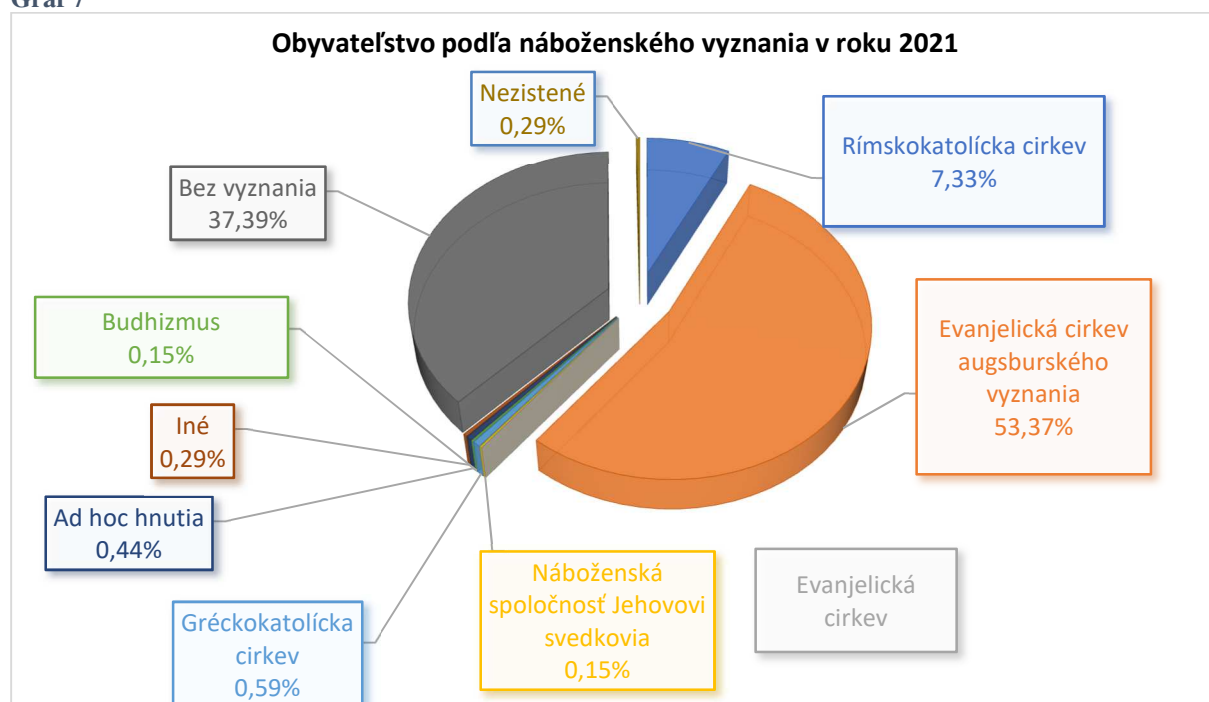
Podrobnú štruktúru obyvateľov obce Poriadie podľa náboženského vyznania znázorňuje tabuľka 7 a graf 7.

Tabuľka 7 Obyvateľstvo podľa náboženského vyznania porovnanie rokov 2021 a 2011

Náboženské vyznanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Rímskokatolícka cirkev	50	7,33	41	5,82
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	364	53,37	454	64,40
Evanjelická cirkev metodistická	0	0,00	1	0,14
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,15	4	0,57
Gréckokatolícka cirkev	4	0,59	7	0,99
Budhizmus	1	0,15	nesledované	x
Ad hoc hnutia	3	0,44	nesledované	x
Iné	2	0,29	1	0,14
Bez vyznania	255	37,39	156	22,13
Nezistené	2	0,29	41	5,82
Spolu	682	100	705	100

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 7

Zdroj: SODB SR 2021

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, ani reč, ktorú občan prevažne používa alebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej menšine alebo etnickej menšine. Národnostné zloženie obyvateľstva obce môžeme považovať za homogénne. Podľa údajov z tabuľky 8 sa k slovenskej národnosti hlási až 98,24 % čo je oproti predchádzajúcemu SODB viac. Je to zrejme spôsobené znížením pomeru o takmer 4% tých obyvateľov, ktorí sa k národnosti v SODB 2011 nevyjadrili a v r. 2021 sa prihlásili

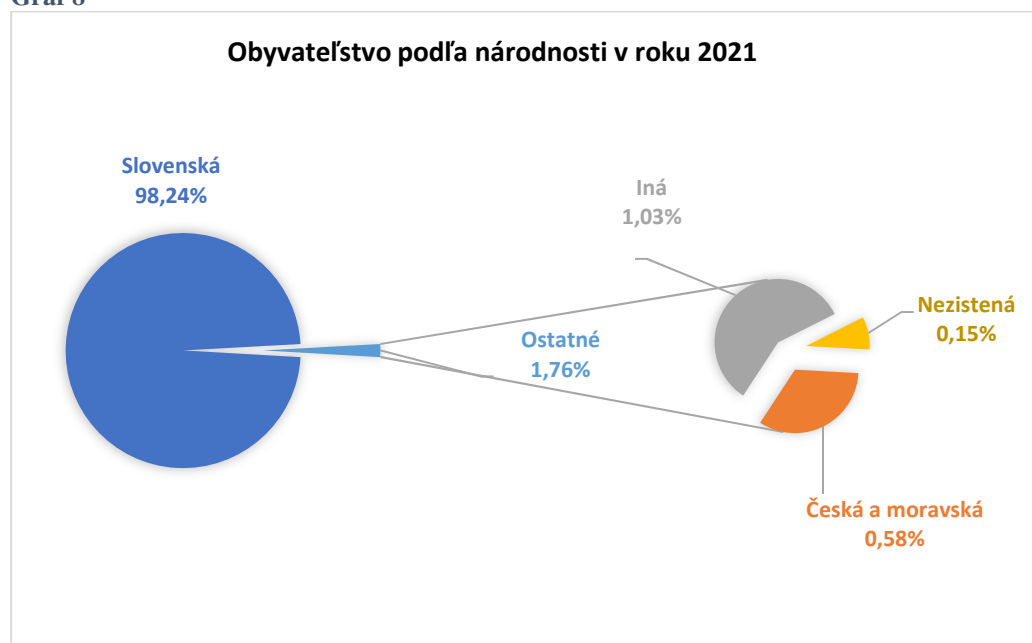
k slovenskej národnosti. Ostatné národnosti dosahujú hodnoty nižšie ako 1%, preto sú zo štatistického hľadiska nevýznamné.

Tabuľka 8 Obyvateľstvo podľa národnosti

Národnosť	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Slovenská	670	98,24	671	95,18
Česká a moravská	4	0,58	5	0,71
Iná	7	1,03	1	0,14
Nezistená	1	0,15	28	3,97
Spolu	682	100,00	705	100,00

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 8

Zdroj: SODB SR 2021

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najvýznamnejšie je zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou ako najvyšším ukončeným stupňom vzdelania a stredným vzdelaním. Pozitívny je aj rastúci trend vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva.

Podľa SODB 2021 môžeme konštatovať, že v obci Poriadie je najviac obyvateľov s dosiahnutým stredným odborným vzdelaním (bez maturity) – 28,59%. Druhou najpočetnejšou skupinou je obyvateľstvo s dosiahnutým úplným stredným vzdelaním - 28,30%. V kategóriách Vyššie odborné vzdelanie, ktorá má 6,60 % a vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo 14,37% môžeme pri oboch sledovať rastúci trend oproti predchádzajúcemu obdobiu. Základné vzdelanie tvorí 12,76% obyvateľov.

Môžeme konštatovať, že z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec dobrú vzdelanostnú úroveň. Podrobnú štruktúru obyvateľov podľa vzdelania znázorňuje tabuľka 9

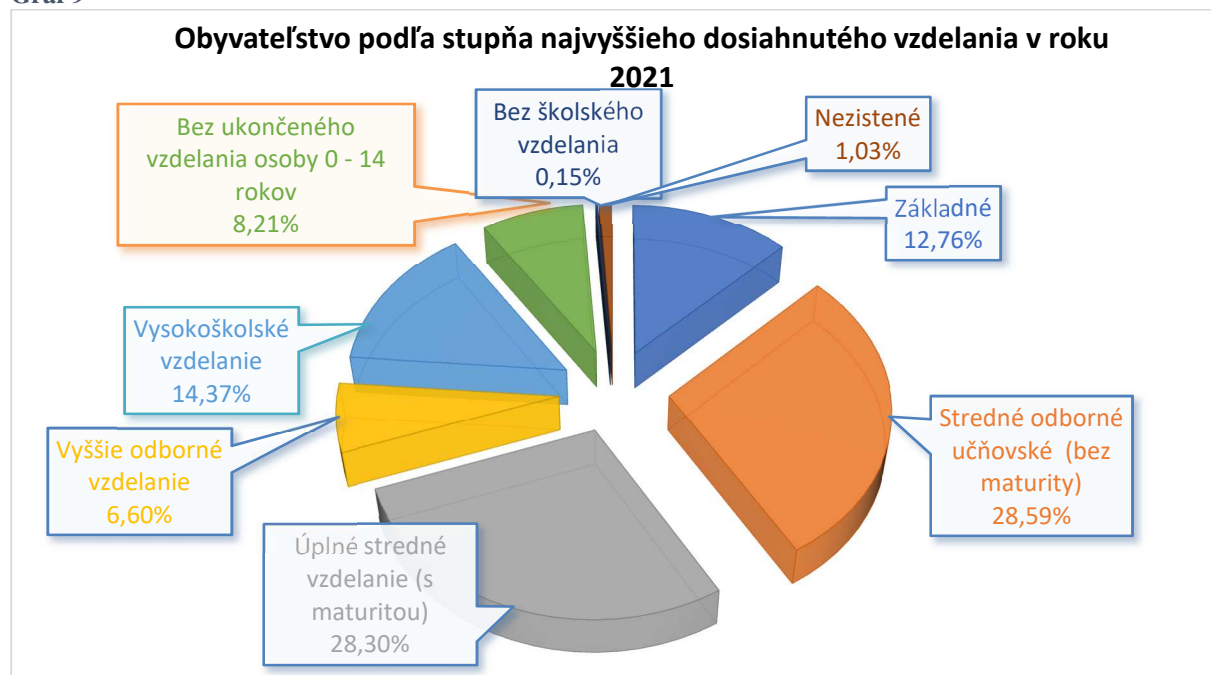
a graf 9. Opticky sa môže zdať, že nastal prudký pokles ľudí Bez školského vzdelania, avšak ten je spôsobený tým, že z tejto kategórie boli pri sčítaní v roku 2021 už vyčlenené deti bez ukončeného vzdelania vo veku 0 – 14 rokov.

Tabuľka 9 Obyvateľstvo podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	SODB 2021		SODB 2011	
	Spolu	%	Spolu	%
Základné	87	12,76	121	17,16
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	195	28,59	204	28,94
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	193	28,30	203	28,79
Vyššie odborné vzdelanie	45	6,60	7	0,99
Vysokoškolské vzdelanie	98	14,37	57	8,09
Bez ukončeného vzdelania osoby 0 - 14 rokov	56	8,21	nesledované	x
Bez školského vzdelania	1	0,15	105	14,89
Nezistené	7	1,03	8	1,13
Spolu	682	100,00	705	100,00

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Graf 9

Zdroj: SODB SR 2021

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

Podľa štúdie Kraje a okresy Slovenska v demografickej perspektíve (autori : Branislav Šprocha, Boris Vaňo, Branislav Bleha) patrí okres Myjava, do ktorého spadá i riešené územie obce Poriadie, medzi okresy s najvyšším indexom zaťaženia starým obyvateľstvom. Kým v roku 2018 pripadalo na 100 obyvateľov v tomto okrese viac ako 31 obyvateľov vo veku 65 a viac rokov, prognóza tohto čísla pre rok 2040 je až vyše 56,1 obyvateľov, čo je druhý najhorší

očakávaný index zaťaženia starým obyvateľstvom na Slovensku. Znamená to, že na 100 osôb vo veku 20 – 64 rokov, teda v produktívnom veku, prípadne viac ako 56 seniorov. Predpokladaný nárast počtu a podielu seniorov sa okrem vývoja indexu zaťaženia starým obyvateľstvom odzrkadlí aj na indexe (celkového) ekonomického zaťaženia, ktorý sa do roku 2040 pre okres Myjava predpokladá až vo výške 82,2, čo je druhý z najhorších očakávaných indexov ekonomického zaťaženia na Slovensku. Tento index vyjadruje pomer počtu osôb v predproduktívnom (0 - 14) a poproduktívnom veku (65+) na 100 osôb v produktívnom veku (15 - 64).

Ekonomika územia

Podnikateľská sféra

V obci Poriadie k 31. 12. 2022 pôsobilo 73 podnikateľských subjektov, z toho 24 právnických osôb, čo je nárast o 7 subjektov oproti roku 2014. Naopak počet fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri celkovo klesol na 49 (viď tabuľka 10) a neprejavila sa tu dotačná schéma UPSVAR na podporu rozbehnutia živnosti.

Tabuľka 10 Právne subjekty v obci Poriadie v roku 2014 a 2022

Kategórie právnych subjektov	Počet r. 2014	Počet r. 2022
Právnické subjekty spolu	17	24
Fyzické osoby nezapísané v obchodnom registri – spolu	50	49
– FO nezapísané v obchodnom registri – živnostníci	48	47
– FO nezapísané v obchodnom registri – slobodné povolania	1	0
– FO nezapísané v obchod. registri – samostatne hospodáriaci roľníci	1	2
Subjekty vedené v Registri organizácií	67	73

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Podnikateľskú sféru v primárnom sektore zastupuje niekoľko podnikateľských subjektov, z toho konkrétne 2 samostatne hospodáriaci roľníci. Medzi významné podnikateľské subjekty v katastrálnom území Poriadia patrí Poľnohospodárske družstvo Poriadie, ktoré je klasické poľnohospodárske družstvo hospodáriace na myjavských kopaniciach. Zaoberá sa rastlinnou, živočíšnou výrobou a mechanizačnými službami.

Najvýraznejšie odvetvia v rámci sekundárneho sektora (42%) je strojársky priemysel, ktorý sa výraznou mierou podieľa na priemyselnej produkcii v obci a má dlhodobú tradíciu. Medzi významných zamestnávateľov v obci patrí Thermoplastik s. r. o., Toolsquare s. r. o. Ďalšie väčšie firmy, ktoré v obci pôsobia sú DAVL s. r. o, ELTIME in, Alfafence CS s.r.o.

Terciárny sektor je zastúpený v prevažnej miere (19 %) veľkoobchodom a maloobchodom, podnikateľskými subjektmi zaoberajúcimi sa dopravou a skladovaním ako napríklad firmy PK Autodoprava s. r. o., JM Expres s. r. o. a ubytovacími a stravovacími službami. V obci sa nachádza 1 predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru.

Z údajov uvedených v tabuľke 11 a grafu 10 vyplýva, že najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov obce pracuje v priemyselnej výrobe, ktorá spadá do sekundárneho sektora,

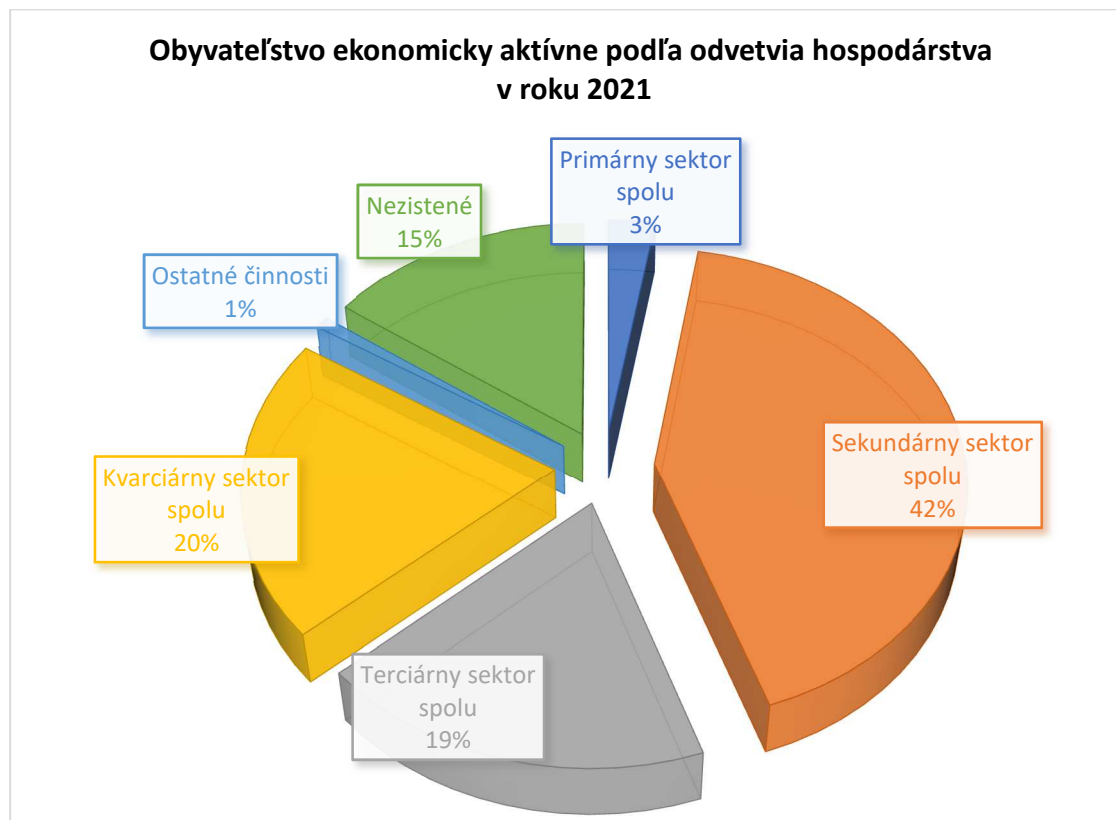
v ktorom spolu pracuje 42 % obyvateľov. V terciárnom sektora pracuje 19% obyvateľstva, v primárnom sektore 3% a kvarciárny sektor predstavuje 21 %. Až 15 % ekonomicky aktívnych obyvateľov neudalo svoje odvetvia zamestnania.

Tabuľka 11 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa odvetvia hospodárstva v roku 2022

Ovetvie hospodárstva	Obyvateľstvo ekonomicky aktívne		
	Muži	Ženy	Spolu
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	7	3	10
Ťažba a dobývanie			
Primárny sektor spolu	7	3	10
Priemyselná výroba	71	67	138
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1		1
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2	2	4
Stavebníctvo	12	4	16
Sekundárny sektor spolu	86	73	159
Doprava a skladovanie	11	3	14
Ubytovacie a stravovacie služby	3	2	5
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	26	26	52
Terciárny sektor spolu	40	31	71
Informácie a komunikácia	1	3	4
Finančné a poisťovacie činnosti		4	4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	6	3	9
Odborné, vedecké a technické činnosti	3	8	11
Administratívne a podporné služby	2	3	5
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4	10	14
Vzdelávanie	3	16	19
Zdravotníctvo a sociálna pomoc		11	11
Umenie, zábava a rekreácia		1	1
Kvarciárny sektor spolu	19	59	78
Ostatné činnosti	2	1	3
Nezistené	37	20	57
Spolu	191	187	378

Zdroj: SODB SR 2021

Graf 10

Zdroj: SODB SR 2021

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov, teda osôb vo veku od 15 do 89 rokov, ktoré počas referenčného týždňa odvedli určitú prácu, aj keď len jednu hodinu týždenne, za odmenu, zisk alebo za výhody pre rodinu, v obci Poriadie je 378, čo je 55,4 % z celkového počtu obyvateľstva (rok 2021). Oproti roku 2011 teda jeho pomer mierne vzrástol. V porovnaní s Trenčianskym krajom je to 5 % viac a s celoslovenským priemerom je to dokonca viac ako o 9 %. (viď tabuľka 12).

**Tabuľka 12 Porovnanie EAO obce s priemerom okresu, kraja a SR v roku 2021
a rokom 2011**

	Trvale bývajúce obyvateľstvo v r. 2021	Ekonomicky aktívne osoby v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2021	Podiel EAO v % v r. 2011
Obec Poriadie	682	378	55,4	50,2
Okres Myjava	25 678	12 843	50,0	48,7
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	49,9	49,2
SR	5 449 270	2 553 891	46,9	48,7

Zdroj: SODB SR 2011 a 2021

Nezamestnanosť

Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla k 31. 12. 2021 v obci Poriadie len 3,96 %. Pričom za okres Myjava je táto hodnota ešte nižšia a to 3,48 %. Za posledných 7 rokov klesla teda miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Myjava viac ako o 4 %. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Myjava je dlhodobo pod celoslovenským priemerom. Dokonca i na úrovni Trenčianskeho kraja je nezamestnanosť o niečo vyššia ako v okrese Myjava.

Tabuľka 13 Porovnanie miery nezamestnanosti k 31. 12. 2021

	Trvale bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomicky aktívne osoby spolu	Miera evidovanej nezamestnanosti v %
Obec Poriadie	678	378	3,96
Okres Myjava	25 678	12 843	3,48
Kraj Trenčiansky	577 464	287 977	4,28
SR	5 449 270	2 553 891	6,76

Zdroj: SODB 2021 a ÚPSVaR 2021

Bývanie a bytový fond

Bývanie ako jedna zo základných ľudských potrieb by malo byť uspokojované na úrovni adekvátnej celkovému stupňu sociálno-ekonomického rozvoja spoločnosti. Jeho úroveň je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva.

Domový fond obce Poriadie v roku 2021 tvorilo 323 domov, v ktorých bolo spolu 338 trvale obývaných bytov. Najväčší podiel na domovom fonde majú rodinné domy - 314. Domový fond v obci dopĺňa 6 ostatných budov.

Prírastok bytových jednotiek za roky 2011 – 2021 (t.j. medzi dvomi SODB) bol v obci Poriadie + 3 bytových jednotiek (SODB 2011: 335 bytových jednotiek, SODB 2021: 338 bytových jednotiek).

Tabuľka 14: Prehľad bytového fondu v obci Poriadie za rok 2021

Typ domu	Počet domov	Počet bytových jednotiek v dome
rodinný dom	314	318
bytový dom	3	14
Ostatné (napr. polyfunkčná budova, neskolaudovaný rodinný dom, núdzový objekt, neurčený na bývanie, inštitucionálne, alebo kolektívne zariadenia nezistené	6	6
SPOLU	323	338

Zdroj: SODB SR 2021

Pozn. Celkový bytový fond sa skladá z viacerých variácií, ktoré môžu tvoriť okrem obytných rodinných a bytových domov aj polyfunkčné budovy, ostatné budovy na bývanie, komerčné plochy ubytovacích zariadení, inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia, neskolaudované rodinné domy a pod. – vid' nasledujúca tabuľka.

Občianska vybavenosť

Sociálna starostlivosť

Poskytovanie sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb v obci Poriadie nie je zabezpečovaná. V prípade potreby môžu byť niektorí spoluobčania umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb v Myjave, prípadne v penzióne v neďalekej obci Hrachovište.

Zdravotná starostlivosť

V obci nie je vybudovaná zdravotná infraštruktúra a občania obce využívajú záchrannú službu, lekáreň a Nemocnicu s poliklinikou v Myjave.

Školy a školské zariadenia

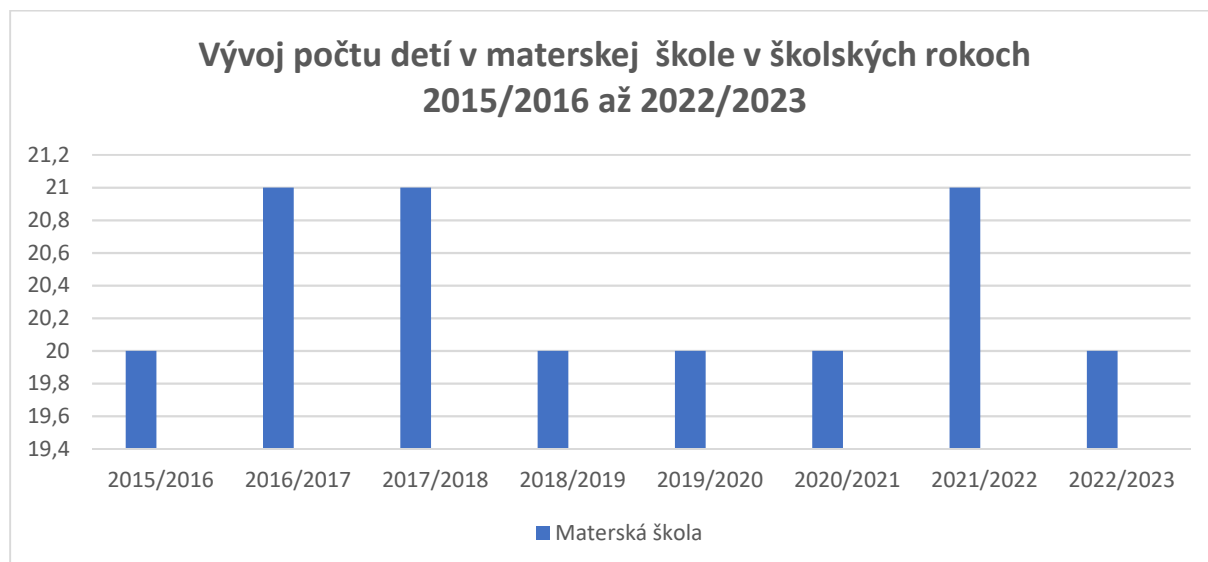
Školská infraštruktúra je v obci zastúpená jednotriednou materskou školou. Deti v školskom veku navštevujú základné školy v Myjave. Zameranie materskej školy je na environmentálnu a regionálnu výchovu. Krásne a čisté životné prostredie dáva jej pracovníckam veľa námetov a príležitostí na prehľbovanie kladného vzťahu k prírode, na prehľbovanie poznatkov a k ochrane prostredia a prírody ako takej. Vývoj počtu detí v materskej škole je v tabuľke č.15.

Tabuľka 15 Počet detí v materskej škole v obci Poriadie

Školský rok	Materská škola
2015/2016	20
2016/2017	21
2017/2018	21
2018/2019	20
2019/2020	20
2020/2021	20
2021/2022	21
2022/2023	20

Zdroj: Obec Poriadie, 2023

Graf 11

Zdroj: Obec Poriadie, 2023

Na základe tabuľky 17 a grafu 11 možno konštatovať, že počet detí v MŠ Poriadie je stabilný.

Kultúra, šport a cestovný ruch

Kultúrne zariadenia

Zariadenie kultúry na území obce reprezentuje kultúrny dom, v ktorom sídli obecný úrad. V jeho priestoroch sa konajú rôzne posedenia, zábavy, plesy a svadobné hostiny.

Historické zariadenia

V osade u Klasovitých sa nachádzajú pomník i pamätník, venovaný pamiatke boja myjavského ľudu v povstaní proti maďarskému vojsku pod vedením Štúrovcov v roku 1848.

Zariadenia na trávenie voľného času

Pre obyvateľov obce je na trávenie voľného času k menší areál športu a oddychu, kde sa okrem príjemného posedenia a hojdačiek pre deti nachádza tenisový kurt a viacúčelové ihrisko. Deti a mládež ho využívajú najmä na futbal a in-line korčuľovanie, v zime na hokej.

V centre obce sa nachádza pohostinstvo, ktoré využívajú nielen miestni obyvatelia, ale i chalupári a množstvo cykloturistov, či užívateľov tenisového kurtu.

Územie je poprepletané viacerými turistickými chodníkmi.

Návštevnosť a ubytovacie kapacity

Obec Poriadie eviduje v rokoch 2016-2022 0 prenocovaní a teda daň za ubytovanie je za celé obdobie 0 eur.

Tabuľka 16: Výber dane za ubytovanie / počet prenocovaní v obci Poriadie v r. 2016 - 2022

rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
výber dane za ubytovanie / Eur	0	0	0	0	0	0	0
(počet prenocovaní)	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj : Obec Poriadie

Inštitucionálne zabezpečenie cestovného ruchu

V obci sú poskytované podporné resp. informačné služby pre návštevníkov prostredníctvom oficiálnej internetovej stránky obce a obec ako subjekt je členom MAS Kopaničiarsky región.

Kultúrno-spoločenský život

Kultúra je nezastupiteľnou sférou spoločenského života. Kultúrnou politikou prispieva obec k duchovnému rozvoju svojich obyvateľov vo vzťahu k ich potrebám v rámci obce, okresu, kraja, regiónu, Slovenska. Obec Poriadie je významným priestorom periodicky sa opakujúcich kultúrnych podujatí, ktoré umocňujú zviditeľnenie obce, ale zároveň sú tieto podujatia významným prvkom kultúrno-spoločenského života v obci, čím podporujú jeho návštevnosť.

V obci sa každoročne konajú viaceré kultúrne a spoločenské podujatia a akcie. Charakter niektorých sa mení, väčšina z nich sa však koná viac menej pravidelne každý rok. Najvýznamnejšie z nich uvádza nasledujúca tabuľka 17.

Tabuľka 17 Vybrané kultúrne a spoločenské podujatia a akcie v obci Poriadie

Názov kultúrneho podujatia	Termín konania
Poriadský ples	január
Detský maškarný ples	február
Jarný slnovrat	marec
Jarné upratovanie	apríl
Tradičné stavenie mája	máj
Poriadanský deň detí	jún
Súťaž vo varení guláša	júl
Kladenie vencov pri Pamätníku u Klasovitých	September
Mikulášska zábava	December

Zdroj: Obec Poriadie

Kultúrno-spoločenský život v obci Poriadie reprezentuje pomerne široká škála kultúrnych inštitúcií, združení, spoločenských organizácií, občianskych združení, spolkov a mimovládnych organizácií, ktoré vyvíjajú svoje aktivity v najrozličnejších oblastiach kultúrno-spoločenského života. Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, keďže svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života.

V obci Poriadie pôsobia tieto organizácie:

- Dobrovoľný hasičský zbor Poriadie,
- Jednota dôchodcov Slovenska Poriadie,
- Slovenský zväz záhradkárov na Poriadí,
- Obecný športový klub Poriadie.

Ostatné služby

Medzi tieto zariadenia v obci patrí požiarna zbrojnica a evanjelický cirkevný dom Daniela Krmana, patriaci Evanjelickej cirkevnej obci. Vždy v poslednú nedeľu v mesiaci sa tu konajú bohoslužby. Administratívne zariadenie predstavuje obecný úrad, nachádzajúci sa v budove kultúrneho domu.. Vedľa kultúrneho domu sa nachádza obchod s potravinami a drogistickým tovarom.

2.4 ÚZEMNO-TECHNICKÁ ANALÝZA

Základná charakteristika obce z pohľadu širších vzťahov

Doprava

Obec Poriadie je situovaná mimo nadregionálne významných dopravných trás. V obci sa nachádzajú miestne komunikácie III.-IV.triedy. Sú prevažne asfaltové a v zlom technickom stave. V budúcnosti treba uvažovať s ich opravou a rekonštrukciou.

Verejná doprava je zabezpečovaná SAD Trnava a SAD Trenčín. Cez obec prechádza aj železničná trať č. 121, ktorá spája Nové Mesto nad Váhom a Vrbovce s pokračovaním do Českej republiky. Na tejto trati je v katastri obce Poriadie smerom na Starú Turú vybudovaný tunel.

Obec má vybudovanú Jastrabinskú cyklotrasu (vetvy A, B, C, D). V obci sa nachádzajú 3 cykloodpočívadlá, ktoré boli vybudované v rámci projektu „Infraštruktúra cykloturistických trás“ realizovanej Združením kopaničiarskeho regiónu Veľká Javorina – Bradlo.

Obcou prechádzajú nasledovné cykloturistické trasy:

- 022 Kopaničiarska cyklomagistrála s celkovou dĺžkou 57,6 km
- 5309 – Stará Myjava – Hrabina – Poriadie s celkovou dĺžkou 13,2 km
- 8310 Hrabina – Jastrabinec s celkovou dĺžkou 5,3 km

Zásobovanie vodou, kanalizácia a ČOV

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je realizované vodovodom, ktorý je v správe Bratislavskej vodárenskej spoločnosti. Na vodovod nie sú napojené osady Formanec, Šlahorová, Jastrabinec a Lipovec.

Obec Poriadie nie je odkanalizovaná. Približne 90% bytov má žumpu a v obci sú 2 domáce čističky odpadových vôd.

Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná, v budúcnosti sa ani neplánuje jej plynofikácia.

Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN linky 22 kV prostredníctvom miestnych transformačných staníc.

Verejným osvetlením je pokrytá celá obec okrem osady Šlahorová, Lipovec, Formanec, Jastrabinec. V súčasnosti obec plánuje zvýšiť energetickú efektívnosť verejného osvetlenia.

Tepelné hospodárstvo (centrálne zásobovanie, individuálne zdroje)

Centrálne teplotné zdroje v obci neexistujú. Hlavným zdrojom tepla je palivové drevo a tuhé palivo, a to koks, čierne, hnedé uhlie. Niektoré domácnosti využívajú ako druhý zdroj tepla elektrické kúrenie, v menšej miere vykurovanie propán – butánom zo zásobníkov. V posledných rokoch sa objavuje aj využívanie alternatívnych zdrojov, a to vykurovanie pilinami, peletami, briketami, tepelným čerpadlom a solárnymi systémami.

Telekomunikácie (internet, optika)

Pevná linka je napojená hlavným vedením z Myjavy. Rozvody sú po celej obci vrátane osád. Od roku 2004 je obec Poriadie pokrytá signálom, ktorý umožňuje občanom využívať vysokorychlostné mobilné pripojenie do internetu. Pokrytie mobilnými sieťami je primerané po celom katastrálnom území.

Drôtovým obecným rozhlasom je pokryté celé katastrálne územie obce s výnimkou osady Jastrabinec, Formanec, Lipovec, Šlahorová.

Rozvojové plochy

Po regresii strojárskoho priemyslu, ku ktorej došlo na konci 90-tych rokov minulého storočia sa región nachádzal v ekonomických problémoch a zaznamenal vysokú mieru nezamestnanosti.

Obec nemá územný plán, v minulosti bol však rozpracovaný. Územie obce má k dispozícii dostatok priestoru pre ďalšiu výstavbu a rozvoj, či už v oblasti bytovej, občianskej, spoločenskej alebo priemyselnej vybavenosti. Je preto možné uvažovať o rozširovaní individuálnej bytovej výstavby, ako aj o rozvoji súvisiacom s rozširovaním činností malých a stredných podnikateľských subjektov v oblasti služieb a výroby a pod.

Obec navrhuje okrem iného súčasne zastavané územie obce rozšíriť v lokalite Ševčíkové a Kružičkové vŕšky II. etapou novej individuálnej bytovej výstavby a v lokalite U Durcov tiež novou individuálnou bytovou výstavbou.

V rámci prípravy územia na investičné zámery sú pripravované aj zámery na zníženie energetickej náročnosti budovy (Obecný úrad, kultúrny dom a Materská škola), energetickej efektívnosti (verejné osvetlenie), rekonštrukcie (športový areál, verejné chodníky, autobusové zastávky, cestné mosty, miestne cesty a ich odvodnenia, pamätník u Klasovitých, železničná stanica) a vybudovanie (pódium, kanalizácia, chodníky, cyklotrasy a kamenná rozhľadňa).

2.5 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je skratka z anglického originálu: **Strenght** – silné stránky, **Weakness** – slabé stránky, **Opportunity** – príležitosti, **Treat** – ohrozenia. Je to štandardná metóda, ktorá slúži k prezentácii analytických poznatkov o najrôznejších objektoch skúmania. Je založená na vyčerpávajúcej, výstižnej a objektívnej charakteristike silných a slabých stránok skúmaného objektu a jeho možných príležitostí a ohrození. V tomto prípade je predmetom SWOT analýzy obec Poriadie a to jednak vo vnútorných ale aj vonkajších vzťahoch.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• priaznivé zastúpenie ekonomicky aktívneho obyvateľstva• vyrovnaná vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí• organizovanie tradičných spoločenských podujatí• dostatok pracovných príležitostí• nízka nezamestnanosť• tradícia poľnohospodárstva• tradícia ovocinárstva• nízke náklady na prácu• vysoký podiel malého a stredného podnikania• rozvoj výstavby domov a bytov <p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• vhodné klimatické a prírodné podmienky• podpriemerná produkcia emisií• zavedená separácia odpadov• existencia genofondovo významných lokalít• CHKO Biele Karpaty• chránené rastliny• krásna príroda	<p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• populačný vývoj daný nízkou mierou natality obyvateľstva• nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva• nízka úroveň zapojenia občanov do celoživotného vzdelávania• nedostatočná miera podpory v oblasti budovania kapacít a realizácie aktivít neziskových organizácií• stagnácia poľnohospodárstva <p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• spaľovanie nebezpečného odpadu v kotloch• vypúšťanie splaškov do vonkajšieho prostredia, najmä do povrchových vôd• PD znečisťuje životné prostredie• výskyt drobných nelegálnych skládok odpadu• stav verejnej obecnej zelene• hluk zo železničnej dopravy• nedobudovanosť siete chránených území• nevyužívanie prírodného potenciálu• nízky podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie• nevyhovujúci stav verejných priestranstiev

<p><u>Materiálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • existujúci systém cestnej a železničnej dopravy • dostatočné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou • dostatočné zabezpečenie zásobovania obyvateľov elektrickou energiou • dobré pokrytie územia obce signálom mobilných operátorov • kultúrne a historické pamiatky • materská škola • dobrá dostupnosť ku vzdelávaniu • kultúrne a športové zariadenia • vybudovaná sieť turistických a cyklistických chodníkov • <p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nárast počtu podnikateľských subjektov • existencia silných podnikov v oblasti strojárstva, potravinárstva a stavebníctva • dobrá diverzifikácia ekonomických odvetví v rámci sekundárnej a terciárnej sféry • rozvinutý sektor služieb • kvalifikovaná pracovná sila • existujúci priemyselný park • existujúca územnoplánovacia dokumentácia 	<p><u>Materiálne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zlý technický stav verejnej infraštruktúry: nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav miestnych komunikácií. • zlý technický stav kultúrnych zariadení • nedostatok vybudovanej infraštruktúry pre relax a oddych • nedostatočná informatizačná a komunikačná úroveň vo verejnej správe • nízka úroveň dostupnosti sociálnych služieb, • absencia zdravotných služieb • absencia sociálnej starostlivosti <p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatočný dopyt po inováciách v podnikateľskom sektore • nízka úroveň tvorby pridanej hodnoty • nízka miera propagácie a využívania informačno-komunikačných technológií • nedostatok poradenských služieb pre podnikateľov • nedostatočná ponuka služieb v cestovnom ruchu • nedostatočná koordinácia, marketing a propagácia cestovného ruchu
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • využitie prírodných podmienok polohy obce v rozvoji cestovného ruchu • zavádzanie nových technológií s cieľom znížiť množstvo znečisťujúcich látok v ovzduší • zavedenie preventívnych opatrení pred negatívnymi účinkami povodní • zlepšenie kvality povrchových vôd • zvýšenie regeneračných a revitalizačných zásahov • zvýšenie úrovne separovaného zberu a zhodnocovania odpadov <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváranie podmienok pre nárast počtu obyvateľov 	<p><u>Prírodné:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zhoršenie kvality povrchových tokov, znečisťovanie povrchových a podzemných vôd vypúšťaním odpadových vôd (nevybudovanie kanalizácie a ČOV) • zníženie ekologickej stability územia • nárast automobilovej dopravy a tým následné dopravné a ekologické zaťaženie obce • prehlbujúce sa znečistenie životného prostredia divokými skládkami <p><u>Ludské:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pokračovanie negatívneho trendu vývoja demografickej štruktúry

- zvyšovanie vzdelanostnej úrovne
- rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a k vzdelávaniu pre znevýhodnené skupiny na trhu práce
- vytváranie partnerstiev pre rozvoj vzdelávania
- zvýšenie kapacity a kvality verejnej správy
- rozvoj činnosti neziskových organizácií
- zvýšenie kvality tradičných spoločenských podujatí, zvýšenie ich spektra
- blízkosť dvoch spádových miest regiónu(Stará Turá- Myjava)
- rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti (agroturizmus, sociálne služby v zariadeniach rodinného typu)
- prepojenie na hlavný železničný koridor Bratislava- Košice- s možnosťou využitia ekologickej nákladnej dopravy pre rozvoj priemyslu
- poloha na železničnej spojnici Považie – južná Morava
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva
- rozvoj alternatívnych zdrojov energie
- rozvoj na ovocinárstvo nadväzujúcich odvetví potravinárstva
- využitie štrukturálnych fondov EU (Program rozvoja vidieka)

Materiálne:

- dobudovanie siete občianskej vybavenosti (regenerácia obce, jeho častí a zón)
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- budovanie cyklotrás a cyklistických chodníkov
- dobudovanie vodovodnej siete
- dosiahnutie úspor energie a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie
- vybudovanie parkov, relaxačných a oddychových zón, detských ihrísk
- zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- zvýšenie efektivity a kvality v oblasti poskytovania sociálnej starostlivosti
- vybudovanie zariadenia s dennou starostlivosťou pre starších spoluobčanov

- nedostatočná starostlivosť o rozvoj ľudských zdrojov
- odchod mladých kvalifikovaných ľudí z obce
- nedostatočná finančná podpora agrárneho sektoru vládou
- nevyjasnené majetkovo – právne vzťahy
- nedostatočná motivácia zamestnávateľov na ďalšom vzdelávaní zamestnancov

Materiálne:

- zníženie atraktívnosti územia v porovnaní s inými regiónmi v SR
- zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy verejnej infraštruktúry
- riziko znižovania kvality života obmedzenou dostupnosťou sociálnych a zdravotných služieb
- neriešenie komplexnej údržby existujúceho stavu školských budov, zhoršenie technického stavu a zvýšenie prevádzkových nákladov školskej infraštruktúry
- chátranie existujúcich zariadení kultúrnej infraštruktúry a pamiatkového fondu

<ul style="list-style-type: none"> • zvyšovanie kvality a efektívnosti zdravotnej starostlivosti • racionalizácia siete materských a základných škôl • rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení, obnova kultúrnych pamiatok • rekonštrukcia verejných budov • zvýšenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie školskej infraštruktúry • výstavba nových bytov • riešenie otázky bývania pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov a dôchodcov • zavedenie efektívneho systému zameraného na zvýšenie informovanosti obyvateľov <p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • optimálne využitie existujúcich výrobných kapacít a ľudských zdrojov • diverzifikácia výroby • vytváranie podmienok pre príhod investorov a príliv priamych investícií • tvorba nových pracovných príležitostí • zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov • zjednodušenie legislatívnych rámcov pre malé a stredné podnikanie • zvyšovanie kvality výrobných procesov a služieb prostredníctvom transferu moderných technológií a inovácií • rozvoj poradenských služieb a propagácie • rozvoj cestovného ruchu na báze využitia prírodného a kultúrneho potenciálu • dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, zlepšenie marketingu, rozšírenie a zvýšenie kvality služieb • rozvoj informačných služieb cestovného ruchu (činnosť TIK) 	<p><u>Ekonomické:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov v rozpočte obce na spolufinancovanie veľkých projektov • nedostatok finančných zdrojov na prevádzku školských zariadení, ich vybavenosť a odmeňovanie pedagogických a nepedagogických zamestnancov, ktoré sú vyčlenené v štátnom rozpočte • nízka občianska participácia • pretrvávajúca nízka podpora rozvoja cestovného ruchu, • nedostatok finančných prostriedkov, • nedostatok investícií do rozvoja dopravy, telekomunikácií a informatizácie verejného sektora
--	---

3 STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť nadväzuje na analytickú časť a obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Strategická časť obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách, resp. oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Stanovenie vízie predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec Poriadie dosiahnuť z dlhodobého hľadiska. Vymedzuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na obdobie nasledujúcich 7 rokov a postupov na ich dosiahnutie. Obec Poriadie má stanovenú nasledovnú víziu, ktorá zodpovedá dosiahnutým výsledkom počas rokov 2014 - 2022 a aj očakávaniam do roku 2030.

Vízia rozvoja obce Poriadie

„Víziou obce Poriadie je vytvorenie atraktívnej obce s dobudovanou technickou infraštruktúrou a bytovým fondom, s kvalitnými podmienkami pre život mladých obyvateľov, starostlivosťou o životné prostredie a prispieť k trvalo udržateľnému rozvoju vidieckej turistiky s využitím miestneho a kultúrneho potenciálu.“

Rozvojová stratégia

Na základe komplexnej analýzy územia obce a určenia slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej, môžeme určiť rozvojovú stratégiu obce a jej prioritné ciele.

Strategickým cieľom obce je:

Vytvoriť podmienky pre všestranne kvalitný život občanov priamo v obci, a to zlepšením stavu životného prostredia budovaním infraštruktúry, rozvoja bytového fondu, ako aj vytvorením podmienok pre rozvoj vidieckej turistiky a trávenia voľného času tak, aby sa obec stala domovom a miestom pre plnohodnotný život všetkých jej obyvateľov.

Znamená to využiť potenciál obce a dostupné možnosti získania finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových činností, ale tiež sústavnú prácu s jednotlivcami a organizáciami. Kvalitu života obyvateľov podmieňuje okrem iného občianska vybavenosť, fungujúca technická a dopravná infraštruktúra. Je dôležité ponúknuť obyvateľom a návštevníkom možnosti na trávenie voľného času na území obce. Rozvoj v tejto oblasti je podmienený vybudovaním lepšej turistickej infraštruktúry a vytvorením kvalitných tovarov, služieb a ďalších aktivít, ktoré budú viesť k rozvoju vidieckej turistiky a agroturistiky v spolupráci so všetkými zainteresovanými subjektmi. Na základe uvedených skutočností boli navrhnuté jednotlivé aktivity v rámci hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti, ktoré pri ich postupnej realizácii budú viesť k naplneniu strategického cieľa obce.

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

Strategický cieľ 1.1 Podpora rozvoja podnikateľskej činnosti

Špecifický cieľ 1.1.1 Podpora partnerstva obec – súkromný sektor – neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov

Identifikované operácie:

- Podpora spolupráce podnikateľského sektora, neziskových organizácií a verejného sektora a spoločných rozvojových zámerov

Strategický cieľ 1.2 Podpora ľudských zdrojov

Špecifický cieľ 1.2.1 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v obci reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov obce a potenciálnych občanov obce

Identifikované operácie:

- Kúpa pozemkov na individuálnu výstavbu
- Výstavba nájomných bytov (v zastavanom území obce na ploche s rozlohou do 1 000 m²)
- Nová IBV Ševčíkové a Kružičkové vršky II. etapa
- Nová IBV U Durcov

Strategický cieľ 1.3 Rozvoj cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských a voľno časových aktivít

Špecifický cieľ 1.3.1 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu a aktivít podporujúcich cestovný ruch

Identifikované operácie:

- Rozšírenie bežkárskych trás
- Rekonštrukcia pamätníka u Klasovitých
- Rozšírenie odstavnej plochy v časti Sekule
- Cyklotrasa Šlahorová – Paprad'
- Cyklotrasa Poriadie - Myjava
- Vybudovanie kamennej rozhľadne pri Pamätníku u Klasovitých

- Rekonštrukcia Železničnej stanice na Turisticko – kultúrne centrum (podmienené získaním do vlastníctva od štátu)

Špecifický cieľ 1.3.2 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí a voľno časových aktivít

Identifikované operácie:

- Vybudovanie prevádzkovej budovy na ihrisku a vybudovanie potrebnej infraštruktúry
- Modernizácia detského ihriska
- Rekonštrukcia a zveľadenie športového areálu
- Podpora kultúrno-spoločenských podujatí
- Vybudovanie pódia v obci Poriadie
- Podpora dobrovoľníctva
- Podpora spoljkovej činnosti

Priorita č. 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

Strategický cieľ 2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb

Špecifický cieľ 2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia a modernizácia štátnych komunikácií
- Výstavba a rekonštrukcia chodníkov
- Rozšírenie parkoviska v časti Sekule
- Rekonštrukcia autobusových zastávok
- Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia
- Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi komunikáciami
- Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov
- Chodník popri ceste III/1211 v obci Poriadie
- Chodník popri ceste III/1209 v obci Poriadie časť Sovinec
- Rekonštrukcia verejného chodníka Poriadie – Železničná stanica Poriadie
- Chodník Kolónia – IBV Ševčíkove a Kružičkove vršky
- Rekonštrukcia miestnych ciest a odvodnení miestnych ciest
- Rekonštrukcia cestných mostov

Špecifický cieľ 2.1.2 Skrášlenie prostredia obce a jeho okolia

Identifikované operácie:

- Nákup strojov a techniky k údržbe verejných priestranstiev

- Výsadba zelene, stromových alejí, komunitných záhrad a ovocných sádov
- Vodozádržné opatrenia na lesných a poľnohospodárskych pozemkoch

Strategický cieľ 2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce

Špecifický cieľ 2.2.1 Rekonštrukcia obecných objektov

Identifikované operácie:

- Revitalizácia záhrady v MŠ
- Rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice v obci Poriadie
- Zníženie energetickej náročnosti budovy Obecného úradu a Kultúrneho domu
- Zníženie energetickej náročnosti budovy Materskej školy

Priorita č. 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

Strategický cieľ 3.1 Zlepšenie nakladania s odpadmi a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

Špecifický cieľ 3.1.1 Podpora odvádzania odpadových vôd

Identifikované operácie:

- Výstavba obecnej kanalizácie s počtom napojených objektov maximálne do 1000 ekvivalentných obyvateľov

Špecifický cieľ 3.1.2 Riešenie problematiky environmentálnych zát'azí a odpadového hospodárstva

Identifikované operácie:

- Dobudovanie zberného miesta a nákup zberných nádob
- Nákup technického vybavenia pre zabezpečenie odpadového hospodárstva v obci Poriadie
- Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu
- Vybudovanie krytej haly pre obecnú techniku

Špecifický cieľ 3.1.3 Dobudovanie vodovodnej siete

Identifikované operácie:

- Rekonštrukcia vodovodu

4 IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

4.1 PROJEKTOVÉ ZÁMERY A AKTIVITY

Priorita 1: Ekonomický rozvoj obce

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.1 Podpora rozvoja podnikateľskej činnosti	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.1.1 Podpora partnerstva obec – súkromný sektor – neziskový sektor a spoločných rozvojových zámerov	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu partnerstiev.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) Obnova a budovanie partnerstiev obec-súkromný sektor-neziskový sektor.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Podpora spolupráce podnikateľského sektora, neziskových organizácií a verejného sektora a spoločných rozvojových zámerov	Podpora spolupráce	-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR - ČR		-
Merateľné ukazovatele		
Počet partnerstiev.		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.2. Rozvoj ľudských zdrojov	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.2.1 Zvýšenie počtu obyvateľov vytvorením kvalitných podmienok bývania v meste reagujúcich na potreby a požiadavky obyvateľov obce a potenciálnych občanov obce	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na bytovú a domovú výstavbu a budovanie potrebnej infraštruktúry	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) Budovanie novej infraštruktúry – inžinierskych sietí b) Individuálna bytová výstavba c) Individuálna domová výstavba d) Rekonštrukcia existujúcich budov na bývanie		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Kúpa pozemkov na individuálnu výstavbu		-
Výstavba nájomných bytov	zastavané územie obce	1 000 000 €
Nová IBV Ševčíkovej a Kružičkovej vršky II. etapa	Výkup pozemkov a vybudovanie infraštruktúry pre IBV, vodovod	300 000 €
Nová IBV U Durcov	investor	-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhadované náklady na operácie špecifického cieľa
Rozpočet obce		1 300 000 €
Štátny fond rozvoja bývania		
Merateľné ukazovatele		
Počet bytových jednotiek;		
Počet pozemkov predaných pre individuálnu bytovú výstavbu		

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.3 Rozvoj cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.3.1 Rozvoj infraštruktúry cestovného ruchu a aktivít podporujúcich cestovný ruch	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu cestovného ruchu obce a to najmä prostredníctvom budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v obci. Špecifický cieľ sa tiež zameriava na zvyšovanie informovanosti o cestovnom ruchu v obci a širšom okolí. zlepšením marketingových aktivít, integráciou turistických atrakcií v regióne, ako aj podpornej infraštruktúry, ako sú napríklad cyklochodníky a pod..	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) rozvoj cestovného ruchu v nadväznosti na tradíciu širšieho regiónu, b) budovania a modernizácie špecifickej infraštruktúry cestovného ruchu v obci.		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rozšírenie bežkárskych trás		5 000 €
Rekonštrukcia pamätníka u Klasovitých		350 000 €
Rozšírenie odstavnej plochy v časti Sekule		200 000 €
Cyklotrasa Šlahorová – Papraď		250 000 €
Cyklotrasa Poriadie - Myjava		200 000 €
Vybudovanie kamennej rozhľadne pri Pamätníku u Klasovitých		70 000 €
Rekonštrukcia Železničnej stanice na Turisticko – kultúrne centrum	ubytovanie pre turistov, priestor na kultúrne podujatia, kultúrno-kreatívne centrum	700 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky		1 775 000 €
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka novovybudovaných príp. zrekonštruovaných cyklotrás a cyklochodníkov Počet prvkov na zvýšenie bezpečnosti cyklodopravy Počet prvkov drobnej cyklodopravnej infraštruktúry Dĺžka novovyznačených jazdeckých trás		

Počet vytvořených oddychových zón

STRATEGICKÝ CIEĽ	1.3 Rozvoj cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských a voľnočasových aktivít	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1.3.2 Podpora kultúrno-spoločenských podujatí a voľno časových aktivít	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu využitia potenciálu kultúrneho dedičstva na území obce a to najmä prostredníctvom podpory organizácií, spolkov ako i kultúrnych podujatí. Tiež sa zameriava na oblasť športu a zdravého životného štýlu obyvateľov obce ako predpokladu zdravej komunity. Opatrenia cielia na dobudovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) podpora organizácií a inštitúcií kultúrneho života v obci, b) podpora a rozvoj kultúrnych podujatí v obci c) podpora voľnočasových aktivít d) rekonštrukcia a modernizácia športových areálov		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Vybudovanie prevádzkovej budovy na ihrisku a vybudovanie potrebnej infraštruktúry	priestor na komunitné stretávanie	150 000 €
Modernizácia detského ihriska	nové prvky	10 000 €
Rekonštrukcia a zveľadenie športového areálu	Rozčlenenie ihriska na menšie plochy-multifunkčné ihrisko	100 000 €
Podpora kultúrno-spoločenských podujatí		35 000 €
Vybudovanie pódia v obci Poriadie		25 000 €
Podpora dobrovoľníctva		7 000 €
Podpora spolkovej činnosti		14 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Fond na podporu športu Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky		341 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zveľadených prípadne vybudovaných športovísk či iných objektov na voľnočasové aktivity		

Počet druhov vytvorených propagačných materiálov Počet podporených kultúrnych a športových podujatí Počet podporených kolektívov
--

Priorita 2: Rozvoj občianskej vybavenosti

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.1 Zvýšenie kvality dopravnej infraštruktúry a bezpečnosti cestnej premávky	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na modernizáciu/rekonštrukciu infraštruktúry na území obce.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) modernizácia/rekonštrukcia infraštruktúry na území obce		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia a modernizácia štátnych komunikácií		-
Rekonštrukcia autobusových zastávok		40 000 €
Zníženie energetickej náročnosti verejného osvetlenia	obnova osvetlenia	40 000 €
Vysporiadanie pozemkov pod miestnymi cestami a ich príslušenstvom		50 000 €
Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov		300 000 €
Chodník popri ceste III/1211 v obci Poriadie	chodník z centra obce k areálu poľn.družstvu	150 000 €
Chodník popri ceste III/1209 v obci Poriadie časť Sovinec		400 000 €
Rekonštrukcia verejného chodníka Poriadie – Železničná stanica Poriadie		100 000 €
Chodník Kolónia – IBV Ševčíkové a Kružíčkove vršky		200 000 €
Rekonštrukcia miestnych ciest a odvodnení miestnych ciest		500 000 €
Rekonštrukcia cestných mostov	3 mosty	1 000 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		2 780 000 €
Merateľné ukazovatele		

Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií Dĺžka zrekonštruovaných chodníkov Počet zmodernizovaných autobusových zastávok Počet zrekonštruovaných príp. novovybudovaných parkovísk
--

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.1 Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.1.2 Skrášlenie prostredia obce a jeho okolia	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na riešenia smerujúce k eliminácii dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a opatrení na zvyšovanie biodiverzity s dôrazom najmä na verejné priestory a vnútrobloky v obci .	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) eliminácia dopadov zmeny klímy a uhlíkovej stopy v urbanizovanom prostredí na území obce, revitalizácia a budovanie nových prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach vrátane opatrení na zvyšovanie biodiverzity (verejné priestory, vnútrobloky, areály ZŠ a MŠ a pod.).		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Nákup strojov a techniky k údržbe verejných priestranstiev		20 000 €
Výsadba zelene, stromových alejí, komunitných záhrad a ovocných sádov		20 000 €
Vodozádržné opatrenia na lesných a poľnohospodárskych pozemkoch		-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		40 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zrevitalizovaných verejných priestranstiev, parkov a cintorínov		

STRATEGICKÝ CIEĽ	2.2 Skvalitnenie stavu budov v majetku obce	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2.2.1 Rekonštrukcia obecných objektov	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na podporu verejných služieb na území obce a to najmä prostredníctvom modernizácie/revitalizácie súvisiacej infraštruktúry	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
b) modernizácia/revitalizácia objektov verejnej správy na území obce		
Operácie napĺňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Revitalizácia záhrady v MŠ		5 000 €
Rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice v obci Poriadie	interiér	20 000 €
Zníženie energetickej náročnosti budovy Obecného úradu a Kultúrneho domu	rekuperácia, nové rozvody elektriky a vykurovania, fotovoltaika, smart manažment, žalúzie, nové okná	450 000 €
Zníženie energetickej náročnosti budovy Materskej školy	podlahy, tepelné čerpadlo, fotovoltaika	200 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Program Interreg SR – ČR Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS		675 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet zrekonštruovaných príp. zmodernizovaných objektov verejných služieb na území obce		

Priorita 3: Zvýšenie kvality životného prostredia

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zlepšenie nakladania s odpadmi a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.1 Podpora odvádzania odpadových vôd	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na vybudovanie/dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry kanalizačnej siete na území obce.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027, b) budovanie a obnova infraštruktúry kanalizačnej siete v obci		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Výstavba obecnej kanalizácie s počtom napojených objektov maximálne do 1000 ekvivalentných obyvateľov		1 000 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR		1 000 000 €
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka kanalizačnej siete		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zlepšenie nakladania s odpadmi a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.2 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží a odpadového hospodárstva	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na zvyšovanie efektivity zberu, manažmentu, spracovania a zhodnocovania odpadov, ako aj redukciu vzniku odpadov, najmä komunálneho zmesového odpadu a komunálneho odpadu, ale aj stavebného odpadu, biologického odpadu a i.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) budovanie regionálnej infraštruktúry na efektívne spracovanie odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu, b) regionálne združenie samospráv pre manažment odpadov (plasty, biomasa, bioodpad) vrátane technológií zhodnocovania odpadov. c) budovanie systému pre spracovanie odpadov pre energetické zhodnotenie, d) podpora prechodu na účinné systémy zásobovania teplom v rámci existujúcich zariadení, napr. bioplynové stanice a i.		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Dobudovanie zberného miesta a nákup zberných nádob		10 000 €
Nákup technického vybavenia pre zabezpečenie odpadového hospodárstva v obci Poriadie		50 000 €
Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu		10 000 €
Vybudovanie krytej haly pre obecnú techniku		100 000 €
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Rozpočet obce Envirofond		170 000 €
Merateľné ukazovatele		
Počet aktivít vykonaných na zlepšenie odpadového hospodárstva Zvýšenie podielu vyseparovaného odpadu na celkovom odpade v percentách		

STRATEGICKÝ CIEĽ	3.1 Zlepšenie nakladania s odpadmi a zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3.1.3 Dobudovanie vodovodnej siete	
Popis špecifického cieľa	Špecifický cieľ sa zameriava na dobudovanie resp. obnovu infraštruktúry vodovodnej siete na území obce.	
Doba realizácie		
2024 – 2030		
Opatrenia špecifického cieľa		
a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027, b) budovanie a obnova infraštruktúry vodovodnej siete v obci		
Operácie naplňajúce opatrenia špecifického cieľa		
Indikatívne projekty/zámery	Poznámka	Odhadované náklady
Rekonštrukcia vodovodu	BVS	-
Finančné náklady na špecifický cieľ		
Možné zdroje financovania		Odhad nákladov na operácie špec. cieľa
Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti SR Envirofond		-
Merateľné ukazovatele		
Dĺžka zmodernizovaného verejného vodovodu		

4.2 FINANČNÝ PLÁN

Pre finančné krytie implementácie PHRSR obce Poriadie pre roky 2023 – 2030 sa primárne identifikujú nasledujúce zdroje:

- Operačný program Slovensko (EŠIF)
- Rozpočet obce Poriadie

Ako doplnkové zdroje sú identifikované:

- Plán obnovy a odolnosti SR
- Program Interreg SR – ČR
- Envirofond
- Fond na podporu športu
- Strategický plán spoločnej poľnoh. politiky prostredníctvom KR - MAS

Na základe stavu pripravenosti jednotlivých projektových zámerov/projektov je možné odhadnúť potrebné zdroje na krytie implementácie jednotlivých strategických cieľov následne:

Tabuľka 2 Finančný plán PHRSR Poriadie

	Odhadovaná suma v €
PRIORITA 1 - EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	
1.1. Podpora rozvoja podnikateľskej činnosti	- €
1.2. Rozvoj ľudských zdrojov	1 300 000 €
1.3. Rozvoj cestovného ruchu, kultúrno-spoločenských a voľno časových aktivít	2 116 000 €
PRIORITA 2 - ROZVOJ OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI	
2.1. Zvýšenie kvality infraštruktúry verejných služieb	2 820 000€
2.2. Skvalitnenie stavu budov v majetku obce	675 000 €
PRIORITA 3 - ZVÝŠENIE KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	
3.1. Zlepšenie nakladania s odpadmi	1 170 000 €
SPOLU	8 081 000 €

Uvedené sumy predstavujú potrebnú hodnotu finančného krytia pre zámery, ktoré boli zadané. Tieto sa budú priebežne aktualizovať, či už v kontexte ich realizácie, resp. meniacej sa potreby územia prípadne v kontexte vyhlasovaných výziev na financovanie zo zdrojov EŠIF a Plánu obnovy a odolnosti SR, či v kontexte rozhodnutia Kooperačnej rady SPR Myjava. Pri takýchto investíciách za 7 rokov by mohla byť priemerná ročná investícia do zámerov 1 154 428 EUR. Ak by sa obci podarilo na projekty využívať dotačné schémy v priemernej výške cca 70 %, potom by bolo treba do daných aktivít zainvestovať cca 346 328 EUR ročne z obecného rozpočtu.

4.3 AKČNÝ PLÁN

p.č.	Projektový zámer	Termín realizácie	Príslušnosť zámeru ku Špecifickému cieľu PHRSR
1	Nová IBV Ševčíkové a Kružičkové vršky II. etapa	2024 - 2030	1.2.1
2	Nová IBV U Durcov	2024 - 2030	1.2.1
3	Cyklotrasa Šlahorová – Papraď	2024 - 2030	1.3.1
4	Podpora kultúrno-spoločenských podujatí	2024 - 2030	1.3.2
5	Vybudovanie pódia v obci Poriadie	2024 - 2030	1.3.2
6	Podpora dobrovoľníctva	2024 - 2030	1.3.2
7	Podpora spolkovej činnosti	2024 - 2030	1.3.2
8	Rekonštrukcia a dobudovanie verejných chodníkov	2024 - 2030	2.1.1
9	Chodník popri ceste III/1211 v obci Poriadie	2024 - 2030	2.1.1
10	Zníženie energetickej náročnosti budovy Obecného úradu a Kultúrneho domu	2024 - 2030	2.2.1
11	Vybudovanie krytej haly pre obecnú techniku	2024 - 2030	3.1.2

4.4 MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Obec Poriadie počas implementácie stanovenej stratégie v rámci PHRSR do roku 2030 rešpektuje nasledujúce základné princípy:

- **plánovanie a koordinácia** – spôsob plánovania jednotlivých aktivít smerom k efektívnemu naplneniu stanovených cieľov,
- **partnerstvo** – založené na spolupráci medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi relevantnými pre tento dokument, ako aj širokou verejnosťou tak, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít. Zabezpečovanie a podpora partnerstiev sú nevyhnutné nielen na úrovni obce, ale i v kontexte širších súvislostí a vzťahov kraja a ostatných územných celkov v rámci širokého regiónu (SPR Myjava),
- **subsidiarita** – zabezpečenie realizácie navrhovaných aktivít na úrovni, na ktorej je to najefektívnejšie.

Kľúčovou podmienkou implementácie tohto strategického dokumentu je jasné stanovenie inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. V tejto časti sú definované jednotlivé zodpovedné orgány ako aj činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie.

Na realizácii sa podieľa riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom zodpovedným za implementáciu a koordináciu je Obecné zastupiteľstvo obce Poriadie v zmysle platnej legislatívy v SR. Koordinácia je nevyhnutná najmä v prípade nasledujúcich zámerov a projektov:

- a. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko zo zdrojov alokovaných na implementáciu Integrovanej územnej stratégie Trenčianskeho samosprávneho kraja prostredníctvom tzv. strategicko-plánovacích regiónov (SPR). V takomto prípade je Kooperačná rada informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít resp. Integrovaných územných investícií (zdroje EŠIF).
- b. Projekty, ktoré sú financované z Operačného programu Slovensko prostredníctvom dopytovo-orientovaných výziev vyhlasovaných jednotlivými relevantnými orgánmi. V takomto prípade je vhodné, aby Kooperačná rada bola informovaná, za účelom koordinácie rozvojových aktivít a tiež z dôvodu zamedzenie duplicitného financovania z rovnakého zdroja (zdroje EŠIF).

Riadiaci orgán je zodpovedný, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Výkonný orgán, ktorým je pracovná skupina, dohliada nad realizáciou jednotlivých aktivít. Pracovná skupina sa skladá zo zamestnancov obecného úradu, externých odborných pracovníkov a ďalších prizvaných expertov. Kompetencie výkonného orgánu tvorí okrem iného aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie stanovenej rozvojovej stratégie. Monitorovacie a hodnotiace správy spracovávané v pravidelných 12 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Tieto vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu a následne sú uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje riadiaci orgán. Do pôsobnosti výkonného orgánu spadá aj finančný manažment implementácie PHRSR. Výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mestských resp. obecných úradov.

Pre širokú verejnosť je nutné zabezpečiť prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke samosprávneho kraja vrátane stručného prehľadu znázorňujúceho postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za prípravu tohto prehľadu a za zverejňovanie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Proces monitorovania a hodnotenia zabezpečuje naplnenie definovanej vízie, špecifických cieľov až po konkrétne aktivity stanovenej rozvojovej stratégie. Tento proces spoluvytvára jasný kontrolný mechanizmus reprezentujúci spätnú väzbu znázorňujúcu priebeh implementácie, jej aktuálny stav a jeho porovnanie s plánovaným harmonogramom. Získané informácie umožňujú vykonanie intervencií vedúcich buď k zosúladeniu skutočných aktivít s

plánom alebo k nevyhnutnej revízii dokumentu. Proces monitorovania a proces hodnotenia prebiehajú spravidla paralelne.

Proces monitorovania a proces hodnotenia podľa celkovej schémy inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie pozostáva z nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v spolupráci s verejnosťou. Počas procesu monitorovania a hodnotenia budú využívané interim, teda priebežné monitorovacie a hodnotiace správy, spracované počas realizácie aktivít, a ex post, správy následné, spracované po realizácii aktivít. Monitorovacie a hodnotiace správy pre aktivity financované zo zdrojov samosprávneho kraja sú spracovávané pravidelne v intervale každých 12 mesiacov. Monitorovacie a hodnotiace správy aktivít financovaných z externých zdrojov (primárne operačné programy, medzinárodné programy) budú vypracovávané v časových intervaloch stanovených v jednotlivých výzvach príslušných ku konkrétnym aktivitám.

5 ZÁVER

Schválenie PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Poriadie na roky 2024 - 2030
Štruktúra dokumentu	<p>Časť 1 – Úvodná časť Úvodná časť obsahuje všeobecné informácie o PHRSR a vysvetlenie pre aký účel bolo tvorené.</p> <p>Časť 2 – Analytická časť Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie.</p> <p>Časť 3 – Strategická časť Táto časť obsahuje stratégiu rozvoja územia pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce</p> <p>Časť 4 – Implementačná a finančná časť Obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHRSR. Zameriava sa na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHRSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, tiež vecný a časový harmonogram realizácie PHRSR formou akčných plánov. Obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.</p>
Spracovanie	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Poriadie na roky 2024 - 2030 (ďalej len „PHSR 2024 - 2030“) bol spracovaný v období november 2022 - november 2023.</p> <p>PHSR bol spracovaný externými odborníkmi v spolupráci s pracovníkmi Kopaničiarsky región – miestna akčná skupina (ďalej len KR - MAS) a pracovníkmi samosprávy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pracovný tím bol zložený z vedenia obce, zamestnancov OÚ, poslancov OZ, podnikateľov, tretieho sektora a členov komisií. <p>Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou internetovej stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ</p> <p><i>Stretnutie riadiaceho tímu:</i> 4. 10. 2022 21. 12. 2022 14. 6. 2023 15. 11. 2023 9. 11. 2023</p> <p>Komunikácia s verejnosťou prebiehala prostredníctvom vyplňania dotazníkov občanmi obce Poriadie. Dotazník bol vyplňaný v rámci domácností.</p> <p>Náklady na tlač i spracovanie boli financované z rozpočtu KR - MAS.</p>
Prerokovanie	<p>Verejný pripomienkovanie prebiehalo v termíne.</p> <p>Dokument bol uverejnený na internetovej stránke obce Poriadie a informačných tabuliach obce Poriadie. Počas verejného pripomienkovania neboli doručené žiadne pripomienky.</p>
Schválenie	12.12.2023